

Eýýup

Giriş

Süleýmanyň pähimleri, Wagyz kitaby, mezmurlaryň käbirleri ýaly, Eýýup kitaby hem öwüt-ündew äheňinde ýazylan kitapdyr.

Kitapda Eýýup pygamberiň ömri beýan edilýär. Ol ýahudy bolmasa-da, diri Hudaýa iman edip, örän dogruçyldy. Eýýup şeýle imany üçin Hudaý tarapyndan boldan-bol ýalkanan adam hasaplanýardy. Günleriň birinde Eýýup şeýtan tarapyndan synaga salynýar. Agyr muşakgatlar Eýýubyň başyndan inýär: ol çagalarynyň baryny, ägirt mal sürülerini, tutuş emlägini bir günde ýitirýär. Ol ençeme ýyllap agyr kesellerden ejir çekýär. Eýýubyň ýakyn dostlary

onuň halyndan habar tutmaga, teselli bermäge gelýärler. Niýetleriniň ýagşydygyna garamazdan, olaryň tesellisi Eýýubyň jebir-jepalaryny öňküden-de artdyrýar. Eýýup Hudaýa nalyş edip, görýän görgüleri, çekýän jebirleri barada Oňa arz edýär. Kitabyň ahyrynda Hudaý güýç-gudrat içinde Eýýuba jogap berýär. Hudaýyň jogabyndan soň Eýýup aýdara söz tapman, başyndan gumdur kül sowrup, toba edýär.

Jebir çekýän we munuň asyl sebäbini agtaryp: «Men näme üçin şeýle jebir çekýärkäm?» diýip sorayan adamlar bu kitapda öz soraglaryna jogap tapyp bilerler.

Mazmuny

Eýýup pygamber we onuň maşgalasy	1:1–2:13
Eýýup we onuň dostlary	3:1–31:40
Eýýubyň ahy-nalasy	3:1–26
Birinji gepleşik	4:1–14:22
Ikinji gepleşik	15:1–21:34
Üçünji gepleşik	22:1–27:23
Paýhas öwgüsi.....	28:1–28
Eýýubyň soňky sözi	29:1–31:40
Elihu söz sözleýär	32:1–37:24
Reb Eýýuba jogap berýär	38:1–42:6

1-nji bap

Eýýup we onuň maşgalasy

¹Us ýurdunda Eýýup atly bir adam bardy. Ol akýürekli, dogruçyl, Hudaýdan gorkýan we şerden gaça durýan adamdy.

²Onuň ýedi ogly bilen üç gyzy bardy.

³Şeýle hem onuň ýedi müň goýun-geçisi, üç müň düýesi, müň öküzi, baş ýüz urkaçy eşegi we birtopar gul-gyrnaklary bardy. Ol ähli gündogarlylaryň arasynda iň baýdy.

⁴Eýýubyň ogullarynyň hersi nobatma-nobat öz öýlerinde meýlis gurardylar we bile iýip-içmek üçin adam ýollap, üç uýasyny-da çagyrdylar. ⁵Meýlis gutaranynyň ertesi ir bilen turup, Eýýup çagalaryny çagyrdady. Ol: «Belki, çagalarym içlerinden Hudaýa gargynyp günä edendirler» diýip, olary päklemek üçin baş sanyna görä ýakma gurbanlyklaryny hödürlärdi. Eýýup hemişe şeýle ederdi.

Eýýubyň birinji synagy

⁶Bir gün ylahy barlyklar Rebbiň huzurynda häzir bolmaga gelenlerinde, şeýtan-da olaryň arasy bilen geldi. ⁷Reb şeýtandan: «Nireden gelyärsiň?» diýip sorady. Şeýtan Rebbe: «Bütin ýer ýüzüne aýlanyp, syýahat edip gelyärim» diýip jogap berdi. ⁸Reb şeýtana: «Sen gulum Eýýuba üns berdiňmi? Dünýäde onuň ýaly adam ýokdur; ol akýürekli, dogruçyl, Hudaýdan gorkýan we şerden gaça durýan adamdyr» diýdi. ⁹Şeýtan Rebbe şeýle jogap berdi: «Eýýup Hudaýdan ýöne ýere gorkýandyr öýdýäňmi?»

¹⁰Sen onuň özüni, maşgalasyny we bar mal-mülküni Öz penaňda saklaýarsyň ahryryn! Onuň elleriniň işine bereket

berdiň, ýurtda mal-garasyny öňetdiň. ¹¹Hany, Sen onuň mal-mülküne el urup bir gör, ol şonda Saňa gargynmazmyka?»

¹²Reb şeýtana: «Bolýar, goý, Eýýubyň ähli zady seniňki bolsun, ýöne onuň özüne degme» diýdi. Şeýdip, şeýtan Rebbiň huzuryndan çykyp gitdi.

¹³Bir gün Eýýubyň ogullary bilen gyzlary uly doganlarynyň öýünde nahar iýip, şerap içip otyrdylar. ¹⁴Bir çapar Eýýuba şeýle habar getirdi: «Biz öküzler bilen ýer sürüp ýörkäk, eşekler-de olaryň zyznda otlap ýörkäler, ¹⁵şebalylar üstümize çozup, mallary sürüp äkitdiler, hyzmatkärleriň-de baryny gylyçdan geçirdiler. Saňa şu habary ýetirmek üçin diňe men gaçyp gutuldym». ¹⁶Ol sözüni soňlamanka, ikinji bir çapar gelip: «Gökde ýyldyrym çakyp, goýunlaryňyň we hyzmatkärleriňiň baryny ýakyp, küle öwürdi. Saňa şu habary ýetirmek üçin diňe men gaçyp gutuldym» diýdi. ¹⁷Ol sözüni soňlamanka, üçünji bir çapar gelip: «Babyllylar üç topar bolup düýeleriň üstüne çozdular-da, olary sürüp äkitdiler, hyzmatkärleriň-de baryny gylyçdan geçirdiler. Saňa şu habary ýetirmek üçin diňe men gaçyp gutuldym» diýdi. ¹⁸⁻¹⁹Ol heniz sözüni tamamlamanka, başga bir çapar: «Seniň ogullaryňdyr gyzlaryň uly doganlarynyň öýünde nahar iýip, şerap içip otyrkalar, çöl tarapdan bir güýçli tupan gelip, öýi tutuşlygyna ýumurdy. Öý ýaşlaryň üstüne ýykyldy we olaryň bary öldi. Saňa şu habary ýetirmek üçin diňe men gaçyp gutuldym» diýen habary getirdi.

²⁰Eýýup ýerinden galyp, ýakasyny ýyrtdy, saçyny syrpy, ýüzünü ýere berip sežde etdi. ²¹Ol:

«Ýalaňaç indim bu dünýä,

ýalaňaç-da dolanaryn o dünýä.

Beren-de Rebdir, alan-da Rebdir.

Goý, Rebbiň adyna alkyş bolsun!» diýdi.

²²Eýýup bu agyr muşakgatyklaryň asytyn-da, Hudaýy ýazgaryp, günä etmedi.

2-nji bap

Eýýubyň ikinji synagy

¹Başga bir gün ylahy barlyklar Rebbiň huzuryňa gelenlerinde, şeýtandan olaryň arasy bilen Rebbiň huzurynda häzir bolmaga geldi. ²Reb şeýtandan: «Nireden gelýärsiň?» diýip sorady. Şeýtan Rebbe: «Bütün ýer ýüzüne aýlanyp, syňahat edip gelýäriň» diýip jogap berdi.

³Reb şeýtana: «Sen gulum Eýýuba üns berdiňmi? Dünýäde onuň ýaly adam ýokdur. Ol akýürekli, dogruçyl, Hudaýdan gorkýan we şerden gaça durýan adamdyr. Sen Meni Eýýuby sebäpsiz heläk etmäge öjükdiridiň, ýöne ol entegem päkliginde mäkäm dur» diýdi. ⁴Şeýtan Rebbe şeýle jogap berdi: «Ten deregine ten! Ýnsan öz jany üçin bar zadyndan geçer. ⁵Sen onuň süýegine we tenine el degrip gör, şonda-da ol Saňa gargynmazmyka?» ⁶Reb şeýtana: «Bolýar, Eýýup seniň eliňde, ýöne onuň janyny aýa» diýdi.

⁷Şeýdip, şeýtan Rebbiň huzuryndan çykyp gitdi-de, Eýýubyň süýr depesinden dabanyňa çenli agyryly çybanlar çykardy. ⁸Eýýup gaşanmak üçin bir küýze döwüginini aldy-da, külün üstünde oturdu.

⁹Eýýubyň aýaly oňa: «Entegem päkligini mäkäm saklap yörmüsiň? Hudaýy näletle-de, öl» diýdi. ¹⁰Emma Eýýup aýalyňa: «Sen akmak aýal ýaly gepleýärsiň. Hudaýdan ýagşylygy kabul edip, ýamanlygy kabul etmälimi?» diýip jogap berdi. Şunça hasratlaryň içinde-de Eýýup gepi-sözi bilen günä etmedi.

Eýýubyň üç dosty

¹¹Eýýubyň üç dosty: teýmanly Elipaz, şuwaly Bildat we nagamly Sopar onuň başyna düşen belalar hakynda eşidip, öz bolýan ýerlerinden ýola düşdüler. Olar Eýýuba duýgudaşlyk bildirip, göwnüne teselli bermäge gitmek üçin duşuşdylar. ¹²Olar Eýýuby uzakdan görüp, ony tanamadylar. Onuň dostlary ses edip aglaşdylar, ýakalaryny ýyrtyp, başlaryndan kül sowurdylar. ¹³Eýýubyň dostlary ýedi gije-gündizläp onuň bilen bile ýerde oturdylar. Derdi juda çökder bolansoň, hiç kim oňa söz gatmady.

3-nji bap

Eýýup gepleýär

¹Ahyry Eýýup dil açdy we öz dünýä inen gününü näletledi. ²Ol şeýle diýdi:

³«Goý, meniň doglan günüm gurasyn!

„Göwrede ogul çaga galdy“
diýlen gijä nälet siňsin!

⁴Goý, şol gün garaňkylyga öwrülsin!

Gökäki Hudaý şol günü unutsyn,
onuň üstüne ýagty düşmesin!

⁵Goý, şol günü garaňkylyk, tüm garaňkylyk gurşasyn.

Bulutlar örtsün ony,
garaňkylyk ony gorka salsyn!

⁶Şol gijäni zulmat gaplasyn,
ol gije ýylyň günlerine girizilmesin.

⁷Goý, ol önelgesiz gije bolsun,
onda şatlykly owaz eşidilmesin!

⁸Goý, günleri näletleýänler,
Liwýatany^a oýarmagy
başaryňlar

^a 3:8 *Liwýatan* – deňiz aždahasy. Sözlüğe seret.

- şol günü näletlesinler!
⁹ Daň ýyldyzlary şugla saçmasyn
 şol gün,
 yşyga umyt baglasyn,
 yöne yşyk bolmasyn,
 daň şapagyna ýüzi düşmesin!
¹⁰ Çünki ol enemiň ýatgysyny
 ýapmady,
 hasraty meniň gözlerimden
 gizlemedi.
- ¹¹ Näme üçin dünýä inäýemde
 ölmändirin?
 Göwreden çykan dessime jan
 bermändirin?
- ¹² Etege salynmasam boljak eken!
 Emdirilmänler geçsem boljak
 eken!
- ¹³ Onda men häzir rahatlykda
 ýatardym,
 dynçlykda bolardym.
- ¹⁴ Haraba öwrülen binalary guran
 dünýäniň şalary, geňeşçileri
 bilen,
- ¹⁵ öýlerini kümüşden dolduran,
 altyn toplan han-begler bilen
 dynçlykda bolardym.
- ¹⁶ Näme üçin öli doglan çaga dek,
 ýagta gözi düşmedik çaga dek
 ýere gömülmändirin men?!
- ¹⁷ Ol ýerde ýamanlar ýamanlykdan
 el çekýärler,
 ýadawlar-da dynç alýarlar.
- ¹⁸ Ol ýerde ýesirler asudalykdadyr,
 olar gözegçileriniň seslerinden
 dynçdyr.
- ¹⁹ Baý-da, garyp-da bardyr ol
 ýerde,
 gullar-da hojaýynlaryndan
 azatdyr.
- ²⁰ Näme üçin jebir-jepa çekýäne
 nur,

- kalby hasratla-da ömür
 berilýär?
- ²¹ Ajaly arzuw edýärler, ajal
 gelmeýär,
 ony gizlenen hazynadan köp
 agtarýarlar.
- ²² Gabra gowşanlarynda,
 şatlanýarlar,
 joşup, şowhun edýärler.
- ²³ Näme üçin ýoluny görüp
 bilmeyäne,
 Hudaýyň tümlüge gaplanyna
 ömür berilýär?
- ²⁴ Çörege derek ahy-zar ýuwudýan,
 ahy-nalalarym edil suw kimin
 dökülýär.
- ²⁵ Hakykatdanam, gorkym başyma
 gelyär,
 heder edenim-de üstümden
 inýär.
- ²⁶ Mende ne rahatlyk bar,
 ne asudalyk, ne-de dynçlyk bar,
 diňe tükeniksiz muşakgat
 gelyär».

4-nji bap

Elipaz jogap berýür

- ¹ Teýmanly Elipaz söze başlap, şeýle
 diýdi:
- ² «Seniň bilen söleşmäge
 synanyşsak, saňa agyr
 degmezmi?
 Geplemekden saklanyp bilýän
 barmy näme?
- ³ Ine, sen köplere tälim berdiň,
 ejizlere medet berdiň.
- ⁴ Sözleriň бүdreyänlere goldaw
 boldy,
 ikerjiňlenýänleri berkitdiň.
- ⁵ Emma indi öz başyňa gelende,
 ruhdan düşýäň,
 bela uçraňda, özüňi ýitirýäň.

⁶ Ynamyň Hudaýdan gorkmakda,
umydyň päk durmuşda dälmi?

⁷ Ýadyňa sal, heý, bigünäniň
ýogalany barmy?
Dogruçyllaryň heläk bolany
barmy?

⁸ Görşüme görä pislik sürümini
geçirip,
hasraty ekýänler,
şony-da orýandyrlar.

⁹ Olar Hudaýyň demi bilen heläk
bolýarlar,
Onuň gazaby bilen ýok
bolýarlar.

¹⁰ Arslanyň arryldysy, gazaply şiriň
sesi kesilýär,
çaga arslanlaryň dişleri
syndyrylýar.

¹¹ Güýçli arslan awsyzlykdan heläk
bolýar,
ene arslanyň çagalary
pytradylýar.

¹² Maňa gizlinlikde bir söz geldi,
gulagyma bir pyşyrdy ildi.

¹³ Gijeki görnüşlerden dörän pikirler
içinde,
ynsanlary agyr uky basýan
mahalynda,

¹⁴ meni gorky, titreme gaplady,
bütin bedenim sarsdy.

¹⁵ Bir ruh ýüzümi syrtyp geçip
gitdi,
endamymyň tüýleri syh-syh
boldy.

¹⁶ Ol ümsüm durdy,
ýöne onuň keşbini saýgaryp
bilmedim.

Gözümiň alnynda bir syrat durdy,
ümsümlikdi, soň bir ses eşitdim:

¹⁷ „Heý-de ynsan Hudaýdan dogry
bolup bilermi?

Ynsan öz Ýaradyjysyndan päk
bolup bilermi?

¹⁸ Ol hatda Öz gullaryna ynam
etmeyär,
Öz perişdelerinden ýalňyşlyk
tapýar.

¹⁹ Onsoň Ol toprakdan ýaradylan
ynsana neneň ynam etsin!
Olaryň esasy tozdandyr,
olar güýeden tiz gyrylýandyrlar.

²⁰ Ertir bilen agşam aralygynda
ýitirim bolýarlar,
hiç kimiň gözüne ilmän ebedi
ýok bolýarlar.

²¹ Olaryň ömür tanaplary kesilip,
dünýäden payhassyz ötüp
gidýärler“.

5-nji bap

Elipaz sözünü dowam edýär

¹ «Hany, çagy, jogap beren
tapylarmyka?
Sen perişdeleriň haýsyna
ýüzlenjek?

² Akmagy gahar-gazap öldürýär,
nadany gabanjaňlyk ýok edýär.

³ Kök urýan akmaklary gördüm,
emma olaryň öýleri duýdansyz
näletlendi.

⁴ Çagalary howpsuzlykdan
uzakdyr,
adalatdan mahrum edilýärler
olar,
howandarlyk edýän ýokdur olara.

⁵ Açlar akmaklaryň hasylyny
iýýärler,
ony tikenleriň arasyndan ýygyp
aýýarlar,
açgözler baýlyklaryny
ýuwudýarlar.

⁶ Çünki muşakgatlyk toprakdan
çykmaz,

- hasrat-da ýerde bitmez.
⁷Uçgunyň ýokaryk uçuşy dek,
 ynsan hasrat üçin dogulýar.
- ⁸Men bolsam Hudaýa ýüz
 tutardym,
 dawamy Oňa tabşyrdym.
⁹Ol akyla sygmajak, beýik işleri
 edýär,
 san-sajaksyz gudratlary
 görkezýär.
- ¹⁰Ýer ýüzüne ýagış ýagdyryp,
 meýdanlary suwarýan-da Oldur.
¹¹Ol kemsidilenleri arşa çykarýar,
 gussalyar howpdan dynýar.
¹²Hilegärleriň niýetlerini bozýar Ol,
 guran hilelerini puja çykarýar.
¹³Akyllysyraýany öz hilesinde
 tutýar,
 mekirleriň maslahaty ýele
 sowrulyar.
- ¹⁴Gündizleri garaňkylyga öwürlip,
 gündiziň günortany gije dek
 sermeşip gezyrler.
¹⁵Ol mätäçleri gylyçdan,
 güýçlüleriň dilinden
 hem elinden halas edýär.
¹⁶Şeýdip, pukaralarda umyt
 bolýar,
 adalatsyzlyk agzyny ýumýar.
- ¹⁷Gör, nähili bagtly Hudaýyň
 terbiýeleýäni!
 Gudratygüýçliniň temmisini ret
 etme.
- ¹⁸Çünki ýaralaýan-da Ol,
 saraýan-da Ol,
 şikes ýetirýän-de Ol, şypa
 berýän-de Ol.
¹⁹Ol seni alty betbagtçylykdan
 gutarar,
 ýedinjiden-de saňa zyýan
 ýetmez.

- ²⁰Ol seni açlykda ölümden,
 uruşda gylyçdan gutarar.
²¹Ol seni duzly dilden gorar,
 gyrgyn gelende, sen
 gorkmarsyň.
²²Gyrgynyň, açlygyň üstünden
 gülersiň,
 ýabany haýwanlardan heder
 etmersiň.
²³Meýdan daşlary bilen dil
 tapyşarsyň,
 ýabany haýwanlar bilen agzybir
 bolarsyň.
²⁴Çadyryňnyň asudalykdadygyny
 bilersiň,
 süriňe göz aýlaňda, sany tükel
 bolar.
²⁵San-sajaksyz nesil görersiň,
 zürýatlaryň ýaýladaky otlar
 kimin bolar.
²⁶Öz möwsümünde harmana
 ýygnaýan galla desseleri dek
 sen hem gabra gojalyp girersiň.
²⁷Derňew geçirdik, bu hakykatdyr,
 muny diňle-de, özüň üçin
 belläp al».

6-njy bap

Eýýup Elipaza jogap berýär

- ¹Eýýup şeýle jogap berdi:
²«Wah, derdim ölçelsedi,
 betbagtlygym terezide
 çekilsedi!
³Deňiz çägelerindenem agyr
 çykardy,
 şonuň üçin men oýlanyşyksyz
 gepledin.
⁴Çünki Gudratygüýçliniň oklary
 içimde,
 ruhum olaryň zäherini içýär,
 Hudaýyň howplary garşyňa
 hatarlanan.

- ⁵ Gulan otlagdaka aňňyrýarmy?
Ýa öküz ahyrynyň başynda
molaýarmy?
- ⁶ Tagamsyz zat duzsuz iýilýärimi?
Ýumurtganyň agynda tagam
barmy?
- ⁷ Beýle naharlara işdäm ýok,
bular ýüregimi bulaýarlar.
- ⁸ Wah, arzuwym hasyl bolup,
Hudaý maňa umyt bersedi!
- ⁹ Kerem edip, Hudaý janymy alsady,
elini uzadyp, ömür tanapymy
kessedi!
- ¹⁰ Bu maňa teselli bolardy,
güýçli dert içinde hem
begenerdim,
çünki men Mukaddes Bolanyň
sözlerini ret etmedim.
- ¹¹ Garaşmaga güýjüm barmy nä?
Sabyr etmäge soňum barmy nä?
- ¹² Daşdanmy güýjüm?
Bürünçdenmi tenim?
- ¹³ Alaçsyz galanymda,
özüme ýardam etmäge güýjüm
ýetermi?
- ¹⁴ Dostuna mähirlik etmeýän,
Gudratygüýçlüden gorkmagy
ret edýändir.
- ¹⁵ Dostlarym akaba ýap kimin
durnuksyzdyr,
akar suwly çeşmeler kimindir.
- ¹⁶ Çeşmeler buzlar erände daşýarlar,
gar suwlaryndan dolýarlar.
- ¹⁷ Jöwzada çeşmeler guraýarlar,
yssyda gaýyp bolýarlar.
- ¹⁸ Kerwenler ýollaryndan sowlup,
suw gözleginde entäp heläk
bolýarlar.
- ¹⁹ Suw agtarýarlar Teýmanyň
kerwenleri,
- Şebanyň ýolagçylary umytda
bolýarlar.
- ²⁰ Olar ynam edendikleri üçin
utanýarlar,
ol ýere gelip, ruhdan düşýärler.
- ²¹ Siz hem meniň üçin şol çeşmeler
ýaly bolduňyz,
betbagtlygymy görüp
gorkýarsyňyz.
- ²² Men size: „Maňa zat beriň,
baýlygyňyzdan beriň“ diýdimmi?
- ²³ „Meni duşman elinden halas ediň,
meni garakçylaryň elinden
yzyma satyn alyň“
diýdimmi ýa?
- ²⁴ Maňa öwrediň, onsoň dymaýyn,
ýalňyşymy düşündiriň.
- ²⁵ Dogry sözler güýçlüdir!
Ýöne siziň boş sözleriňiz
nämäni subut edýär?
- ²⁶ Sözlerimi düzederin
öýdýärsiňizmi?
Ejiziň gepini ýele
sowurýarsyňyzmy?
- ²⁷ Hatda ýetim üçin bije atarsyňyz,
dostuňyza baha kesersiňiz.
- ²⁸ Indi merhemet edip, maňa serediň,
ýüzüňize bakyp, ýalan sözläp
bilmen.
- ²⁹ Gowuja pikirleniň, adalatsyzlyk
etmän,
ýañadan garaň, men hakdyryn.
- ³⁰ Agzymdan nähak söz
çykýanmydyr?
Betbagtlygy gören däldirin
öýdýäňizmi?»

7-nji bab

Eýýup sözünü dowam edýär

- ¹ «Ynsanlaryň ýerdäki durmuşy
juda müşgil dälmi?

- Güzerany günlükçiniň güzerany ýaly dälmi?
² Kölegäni küýseýän gul, muzduna garaşýan günlükçiler kimin,
³ kysmatyma boş aýlar ýazyldy, Muşakgatly gijeler belenildi.
⁴ Düşegime geçip: „Haçan turarkam?!“ diýýän, emma gije gutarnyksyz gijä öwrülýär, ikiýana urnup, daňymy atarýan.
⁵ Bedenim gurtur kesmekler bilen örtülendir, hamym kesmekläp, soňam iriň akýar.
⁶ Günlerim dokmaçynyň mäkisinden çalt, olar umytsyzlykda geçip barýar.
⁷ Unutma, eý, Hudaý, ömrüm bir demdir, gaýdyp ýagşylyga gözüm düşmez.
⁸ Gözleriň meni şu pursat görýär, ýöne mundan beýläk meni görmersiň, gözleriň meni gözlär, emma meni tapmarsyň.
⁹ Buludyň selçeňläp, gaýyp bolşy deý, ölüler dünýäsine gidenler-de yzlaryna dolanmazlar.
¹⁰ Öýlerine gaýdyp gelmezler, öz mekanlary olary tanamaz.
¹¹ Şonuň üçinem ümsüm boljak däl, janyňyň ýangyjyna geplejek, aýy hasrat bilen şikaýat etjek.
¹² Meni göz astynda saklaryň ýaly, men deňiz ýa deňiz aždarhasymy näme?

- ¹³ Düşegim maňa teselli berer, çarpaýam zeýrenjimi diňdirer diýsem,
¹⁴ meni düýşler bilen gorkuzýaň, görnüşler bilen ýüregimi ýarýaň.
¹⁵ Şu tende ýaşandan, boglup ölenim gowudyr.
¹⁶ Men janymdan doýdum; bu dünýä baky gelen däldirin, meni öz günüme goý, çünki ömrüm bir demdir.
¹⁷⁻¹⁸ Ynsanlary beýgeldip, olara üns bereriň ýaly, her säher idäp, her salym synaryň ýaly, olar kim bolupdyrlar?
¹⁹ Haçana deňeç meni göz astynda saklajak, tüýküligimi ýuwutmaga-da ýeke goýjak dälmi indi?
²⁰ Günä etsem, Saňa zeledi näme, eý, ynsan Gözegçisi? Näme üçin meni Özüňe garşydaş etdiň? Näme üçin men Saňa yük boldum?
²¹ Näme üçin ýazyklarymy bagyşlap, etmişlerimi ötmeyäň? Çünki indi gabra girerin, meni agtararsyň, ýöne tapmarsyň».

8-nji bab

Bildat Eýýuba jogap berýär

- ¹ Onsoň şu waly Bildat şeýle diýdi:
² «Haçana deňeç şeýle gürljek? Agzyňdan çykýan sözler güýçli şemal deý dereksiz.
³ Heý-de, Hudaý adalaty bozýanmydyr?

- Gudratygüýçli hakykaty
ýoýýanmydyr?
- ⁴ Ogullaryň Hudaýa garşy günä
eden bolsalar,
Hudaý-da olara ýazyklaryna
göra jeza berendir.
- ⁵ Eger Hudaýy agtarsaň,
Gudratygüýçlä ýalbarsaň,
- ⁶ päk we dogruçyl bolsaň,
elbetde, Ol seniň üçin aýaga
galar,
syлагlap, hojalygyňy dikelder.
- ⁷ Öňüň ujypsyz-da bolsa,
soňuň beýik bolar.
- ⁸ Owalky nesillerden sora-da,
olaryň ata-babalarynyň
derňewine nazar sal.
- ⁹ Çünki biz düýnkilerdiris,
bilýän zadymyz ýokdur,
ýerdäki ömrümüz kölege
kimindir.
- ¹⁰ Olar saňa öwretmezlermi,
aýtmazlarmy,
ýüreklerindäki sözleri dile
getirmezlermi?
- ¹¹ Batgasyz ýerde gargy bitermi?
Suwsuz ýerde gamyş ösermi?
- ¹² Olar entek gökkä, orulmanka,
otlardan öň guraýarlar.
- ¹³ Hudaýy unudan her kesin soňy-da
şeýle gutarar,
hudaýsyzýň umydy öler.
- ¹⁴ Bil baglaýany berk däldir,
daýanyany möýüň kerebi
kimindir.
- ¹⁵ Öýüne söýenýär, ýöne ol ýykylar,
oňa berk ýapyşýar, ýöne ol çagşar.
- ¹⁶ Hudaýsyzlar güneşde gülleýän
ösümlük kimin,
olaryň şahalary tutuş бага
ýaýraýar.

- ¹⁷ Kökleri daş üýşmekleriniň
daşyna oralyp,
daşlaryň arasynda ýatýandyr.
- ¹⁸ Eger ýerlerinden goparylsa,
ýer inkär edip: „Seni görmedim“
diýer.
- ¹⁹ Şady-horramlygy uzaga çekýän
dälidir olaryň,
olaryň ýerini başgalar tutarlar.
- ²⁰ Hudaý akýürekli ni terk etmez,
pislik edýäne ýardam bermez.
- ²¹ Ol ýene agzyňy gülküden,
lebleriňi şadyýan owazdan
doldurar.
- ²² Duşmanlaryň uýada galar,
ýamanlaryň çadyry weýran
bolar».

9-njy bap

Eýýup Bildada jogap berýär

- ¹ Eýýup şeýle jogap berdi:
- ² «Dogrusy, munuň şeýledigini
men bilýän,
ýöne Hudaýyň öňünde ynsan
neneň dogry bolup biler?
- ³ Hudaý bilen jedleşmek islän,
Onuň müňden bir sowalyna-da
jogap berip bilmez.
- ⁴ Hudaý paýhaslydyr, gudratlydyr,
Onuň garşysyna gidip, Ondan
üstün çykan barmydyr?
- ⁵ Ol daglary ýerinden süşürýär,
ýöne muny bilmeýärler,
gazabyna daglary ters
düňderýär.
- ⁶ Ol ýeri sarsdyryp,
Onuň sütünlerini titredýär.
- ⁷ Ol Güne buýruk berýär – Gün
dogmaýar,
ýyldyzlary möhürläp, gadagan
edýär.

- ⁸ Onuň ýeke Özi gögi ýaratdy,
Ol deňiz tolkunlarynyň üstünde
gezyär.
- ⁹ Uly Ýedigeni, Oriony,
Ülkeri we günorta ýyldyzlaryny
ýaradan Oldur.
- ¹⁰ Akyla sygmajak beýik işleri,
sansyz täsin işleri edýän-de
Oldur.
- ¹¹ Ine, Hudaý gapdalymdan geçýär,
emma Ony görmeyärin,
geçip gidýär, ýöne Oňa gözüm
düşmeyär.
- ¹² Ol tutup äkidýär – Ony saklap
biljek barmy?
„Edýäniň näme?“ diýip biljek
barmy Oňa?
- ¹³ Hudaý gazabyndan dönmez,
Rahabyň ^a kömekçileri Onuň
aýak astyna düşýär.
- ¹⁴ Onsoň men Oňa nädip jogap
berip bileýin,
jedelleşmäge sözleri nireden
tapaýyn?
- ¹⁵ Bigünä bolsam-da, Oňa jogap
berip bilmerin,
Hökümdaryma rehim et diýip
ýalbararyn.
- ¹⁶ Çagyranymda, maňa jogap
berenem bolsa,
Onuň meni diňlejkdigine ynam
etmeyän.
- ¹⁷ Ol başyma hasarat inderýär,
nähak ýere ýaralarymy
artdyrýar Ol.
- ¹⁸ Maňa dem almaga salym
bermeyär,
Ol kalbymy hasratdan doldurýar.
- ¹⁹ Güýç synalsa, elbetde, Ol güýçli
çykar!
- Sorag adalatlylyk hakda bolsa,
kim Hudaýa höküm edip
biler?
- ²⁰ Bigünä bolsam-da, öz dilim maňa
höküm eder,
akýürekli bolsam-da, ol meni
nähak çykarar.
- ²¹ Men akýürekli, ýöne parhy ýok
maňa,
men öz durmuşymy ýigrenýärin.
- ²² Barybir, şonuň üçinem
„Ol aýypsyzy-da, aýyplyny-da
ýok edýär“ diýýän.
- ²³ Betbagtçylyk duýdansyz ölüm
getirende,
Ol bigünäleriň başyndan inen
bela gülýär.
- ²⁴ Dünýä erbetleriň eline berlendir,
dünýä kazylarynyň gözlerini
baglaýan Oldur.
Eger Ol bolmasa, onda kim?
- ²⁵ Günlerim çapardan çalasyndyr,
ýagşylyk görmezden çalt geçip
barýar.
- ²⁶ Gamyşdan edilen gaýyk deý,
awuna okdurylýan bürgüt deý
gaýyp barýar.
- ²⁷ „Arzymy unudaýyn,
ýüzümi ýagtyldyp, şat bolaýyn“
diýsem,
- ²⁸ ähli muşakgatlyklarymdan
eýmenýän,
çünki Seniň meni bigünä
saýmajygyňy bilýän.
- ²⁹ Barybir höküm edilerin,
näme üçin ýöne ýere jan edýän?
- ³⁰ Gar suwuna ýuwnup,
ellerimi aşgar bilen
tämizleşem-de,
- ³¹ Sen meni laý çukura taşlarsyň,

^a **9:13 Rahap** – gadymy rowaýatlarda duş gelýän äpet deňiz jandary. Sözlüğe seret.

hatda öz eşiklerime ýigrenji görnerin.
³² Çünki Oña jogap bererim ýaly, kaza bile giderimiz ýaly, Ol ynsan däl ahryryn!
³³ Wah, ikimizi-de diňläp, elini üstümize goýar ýaly, aramyzda bir araçy bolsady!
³⁴ Hasasyny depämden aýyrsady Hudaý, üstümden howp abandyrmasady!
³⁵ Şonda men gorkman geplärdim, bu halda welin, hiç zat edip bilmeyärim».

10-njy bap

Eýýup sözünü dowam edýär

¹ «Durmuşymy ýigrenýärim, erkinlik bilen arz ederin, aýy hasratdan geplärim.
² Hudaýa diýerin: „Maňa höküm etme, meni nämede günäkärleýäniňi aýt“.
³ Meni ezmek, Öz eliň işini ret etmek, pisleriň dildüwüşüginini goldamak Saňa gowumy?
⁴ Eýsem Seniň gözleriň ynsan gözlerimi? Ynsanyň görşi dek görýäňmi?
⁵ Günleriň ynsanyň günleri ýaly däldir, ynsanyň ýyllary ýaly däldir ýyllaryň,
⁶ Şonda-da etmiş agtarýarsyň, günä gözleýärsiň menden.
⁷ Ýazyksyzdygymy, eliňden hiç kimiň halas etmejekdigini bilýäň.

⁸ Elleriň maňa biçim berdi, meni ýaratdy, indi bolsa meni heläk etmekçi bolýaň.
⁹ Ýadyňa sal! Sen meni toprakdan ýaratdyň, indi ýene-de topraga öwürjekmi meni?
¹⁰ Meni süýt kimin dökmänmidiň? Peýnir kimin gataltmanmydyň?
¹¹ Meni süňkler we siňirler bilen birleşdirdiň, et hem deri bilen örtdüň.
¹² Maňa ýaşayyş berdiň, merhemet etdiň, aladaň janymy gorap saklady.
¹³ Emma bulary ýüregiňde gizlediň, hyýalyňda şeýle zatlaryň bardygyny bilýärim.
¹⁴ Günä etsem, göz astyňda saklaýarsyň, etmişimi jezasyz goýmaýarsyň.
¹⁵ Günäli bolsam, dat günüme! Bigünä bolsam-da, başymy ýerden galdyryp bilemok, çünki uýada galan men, agyrdyr derdim.
¹⁶ Şir kimin toplulýaň galdyrsam başym, gudratlaryňy maňa garşy ulanýarsyň.
¹⁷ Tazededen maňa hüjüm edýärsiň, maňa bolan gahar-gazabyň möwç alýar, garşyma goşun üstüne goşun getirýäň.
¹⁸ Náme üçin meni ýagty ýalança inderdiň? Wah, hiç kim görmänkä ölen bolsadym.

- ¹⁹ Käşgä dünýä asla inmedik
bolsadym,
ejemiň göwresinden göni gabra
taşlanardym.
²⁰ Günlerim gysgadyr,
meni öz günüme goý!
²¹⁻²² Garaňky, tüm garaňky dünýä,
zulmatdan, tümlükden doly
dünýä.
Ýagtylygy garaňkylyk ýaly bolan
diýara gitmezimden oň,
goý, biraz ynjalyk tapaýyn
özüme».

11-nji bap

Sopar Eýýuba jogap berýär

- ¹ Nagamly Sopar şeýle diýdi:
² «Köp söze jogap berilmesinmi?
Ýaňrany sözleri aklasynmy?
³ Ýaňralygyň beýlekileri dymdyrar
öýdýäňmi?
Masgaralanyňda, özüňem
utandyrylmazmykaň?
⁴ Çünki sen: „Taglymatym sapdyr,
men Hudaýyň nazarynda
päkdirin“ diýýäň.
⁵ Käşgä indi Hudaý geplesedi,
saňa garşy dil ýarsady.
⁶ Ol saňa paýhasyň syrlaryny
düşündirsedi!
Çünki paýhas köptaraplydyr.
Sen bilgin, Hudaý etmişleriňiň
käsini unutdy.
⁷ Hudaýyň syrlaryna akyl ýetirip
bilermiň?
Gudratygüýçliniň aňry çäginde
ýetip bilermiň?
⁸ Olar gökdenem beýikdir, sen
näme edip bilýäň?
Ölüler dünýäsindenem çuňdur,
sen näme bilýäň?

- ⁹ Olaryň ölçegi älemden uzyn,
deňizden giňdir.
¹⁰ Eger Ol gelip, seni zyndana atsa,
höküm etmek üçin çagyrsa, kim
Ony saklap biler?
¹¹ Çünki Ol ýalançylary bilýändir,
Ol pislige görübem, oňa üns
bermezmi?
¹² Gulandan ynsanyň dogulmaýşy
ýaly,
akmagyň-da akly goýalmaz.
¹³ Ýüregiňi Oňa bagyşlap,
elleriňi Hudaýa tarap uzatsaň,
¹⁴ pis işleriňi bes etseň,
çadyryňda etmişe orun
bermeseň,
¹⁵ şonda sen uýatly başyňy
galdyrarsyň,
berk durarsyň, gorkmarsyň.
¹⁶ Muşakgatyňy unudarsyň,
akyp giden suwlar dek
ýatlarsyň ony.
¹⁷ Günorta çagyndanam ýagty bolar
ömrüň,
säher deý bolar garaňkylygyň.
¹⁸ Umytlydygyň üçin arkaýyn
bolarsyň,
goralarsyň, howpsuzlykda dync
alarsyň.
¹⁹ Ýatanyňda seni gorkuzan
bolmaz,
köpler saňa ýaranjaňlyk ederler.
²⁰ Emma pisler umytdan el üzerler,
gaçara ýerleri bolmaz olaryň,
umyt uçgunlary söner».

12-nji bap

Eýýup Sopara jogap berýär

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Siz bar zady bilýänsiňiz,

- siz öleniňizde, paýhas-da siz bilen öler!
- ³ Meniň-de akylým siziňki ýaly, men-de sizden kem dälidirin, bu zatlary bilmeýän barmy?
- ⁴ Öz dostlaryma gülki boldum! Hudaýy çagyrdym, Ol-da maňa jogap berdi, dogruçyl, päk bolsam-da, men ile gülki!
- ⁵ Dertsizler betbagtlaryň üstünden gülyärler, бүdreýänleri itip goýberýärler.
- ⁶ Garakçylaryň çadyrlary asuda, Hudaýy gazaplandyrýanlar howpsuz, olar diňe öz güýjüne sygynýandyr.
- ⁷ Haýwanlardan sora, olar saňa öwrederler, guşlardan sora, olar saňa aýdyp bererler.
- ⁸ Ýerden sora, saňa öwreder ol, deňziň balyklary saňa aýdyp bererler.
- ⁹ Muny Rebbiň eliniň edendigini bularyň haýsysy bilýän dälidir?
- ¹⁰ Her bir jandaryň jany, бүtün adamzadyň demi Onuň elindedir.
- ¹¹ Agzyň tagamy dadyşy deý, gulagam sözleri seljermesmi?
- ¹² Paýhas garrylarda, düşünje uzak ömürdedir.
- ¹³ Paýhasam, gudratam Hudaýdadyr, öwüt-de, danalyk-da Onuňkydyr.
- ¹⁴ Hudaýyň ýykanyny hiç kim dikeldip bilmez,
- Onuň gabanyny hiç kim boşadyp bilmez.
- ¹⁵ Hudaý suwlary togtatsa, bar zat guraýar, iberse-de, dünýäni sil alýar.
- ¹⁶ Gudratam, paýhasam Onuňkydyr, aldan-da, aldanan-da Onuňkydyr.
- ¹⁷ Ol hökümdarlary kemsidip, kazylary akmaklara öwürýär.
- ¹⁸ Ol şalaryň guşagyny gowşadyp, billerine ýüp baglaýar.
- ¹⁹ Ruhanylary kemsidip, güýçlüleri agdarýar.
- ²⁰ Ynamly maslahatçylary dymdyryp, ýaşululary akylýndan mahrum edýär.
- ²¹ Şazadalary ile ryswa edýär Ol, güýçlüleri ýaragsyzlandyrýar.
- ²² Garaňkylyk jümmüşiniň syrlaryny açýar, tüm garaňkylygy ýagtylyga öwürýär.
- ²³ Milletleri beýgeldip, yzsüre ýok edýär, milletleri artdyryp, olary sürgün edýär.
- ²⁴ Baştutanlary akylýndan azaşdyryp, ýolsuz çölde ykdyrýan-da Oldur.
- ²⁵ Olar garaňkyda ysyksyz sermeleşip ýörýärler, olary serhoş kimin entiredýär».

13-nji bap

Eýýup sözünü dowam edýär

- ¹ «Bularyň baryny gözlerim gördi, gulagam eşidip, düşündim.
- ² Siziň bilýäniňizi men-de bilýärim, men sizden kem dälidirin.

- ³ Emma men Gudratygüýçli bilen
gepleşip,
dawamy Hudaý bilen etmek
isleýän.
- ⁴ Siz bolsa ýaramy ýalan sözler
bilen bejerýäňiz,
baryňyz dereksiz
lukmandyrsyňyz.
- ⁵ Wah, siz bütinleý dymsadyňyz!
Ana, şonda siz paýhasly
bolardyňyz!
- ⁶ Diňläň meniň delillerimi,
gulak goýuň meniň
çekişmelerime!
- ⁷ Hudaýyň adyndan nähak sözleri
sözlejekmi?
Hileli sözler aýtjakmy Onuň
adyna?
- ⁸ Sizmi Hudaýyň tarapyny tutjak?
Onuň üçin dawa etjek?
- ⁹ Hudaý sizi synasa, synagdan
geçermikäňiz?
Ynsanyň ynsany aldaýşy ýaly,
Ony-da aldap bilermikäňiz?
- ¹⁰ Hudaýyň tarapyny gizlin
tutsaňyz,
Ol sizi hökman jezalandyrar.
- ¹¹ Onuň şan-şöhraty sizi
eýmendirip,
gorkusy üstüňize abanmazmy?
- ¹² Nakyllaryňyz kül deý
dereksizdir,
delilleriňiz hiç bir esassyzdyr.
- ¹³ Indi siz dymyň-da, maňa
geplemäge gezek beriň,
men başa gelenini göreýin.
- ¹⁴ Tenimi dişim bilen tike-tike edip,
janymy öz elimde goýaýyn.
- ¹⁵ Ol meni öldürer, mende umyt
ýok.
Ýollarymyň dogrudygyny Oňa
subut ederin.
- ¹⁶ Ine, şu meniň gutulyşym bolar,
çünki hudaýsyzlar Onuň
huzuryňa baryp bilmez.
- ¹⁷ Sözlerime dykgat bilen gulak
goýuň,
aýdýanlarym gulagyňyzda
galsyn.
- ¹⁸ Men dawamy taýýarladym,
aklanjagymy bilýärin.
- ¹⁹ Kim meniň bilen jedel etjek?
Şondan soň lal-jim bolup
ölerdim.
- ²⁰ Ýa Hudaý, meniň iki islegimi
ýerine ýetiräý,
şonda men Senden gizlenmerin:
- ²¹ Menden elniň çek,
meni Öz howpuňdan azat et.
- ²² Onsoň meni çagyır, men-de jogap
bereýin,
ýa-da men gepläýin, Sen maňa
jogap ber.
- ²³ Etmişlerim, günälerim köpmüdir?
Maňa ýazygymy, günämi görkez.
- ²⁴ Näme üçin menden ýüzüňi gizläp,
meni Özüňe duşman saýýarsyň?
- ²⁵ Ýeliň gaçyran ýapragyny
eýmendirjekmi?
Gury samany kowalajakmy?
- ²⁶ Maňa garşy aýy aýyplamalar
ýazyýarsyň,
ýaşlykdaky etmişlerimi miras
berýärsiň.
- ²⁷ Aýaklaryma күnde urýarsyň,
her bir ädimimi garawullap,
aýak yzlaryma çenli barlaýarsyň.
- ²⁸ Ynsan bir çüýrän zat,
güýe degen eşik kimin dargaýar».

14-nji bap

Eýýup sözünü dowam edýär

- ¹ «Ynsandan doglan ynsanyň ömri
gysga,

- derdi köp bolýandyr.
- ² Ol gül kimin açylýar, solýar,
kölege kimin ýitýär, yz
galmaýar.
- ³ Meniň ýala dagam göz dikýäňmi
Sen?
Höküm etmek üçin meni
huzuryňa getirýäňmi?
- ⁴ Kim haramdan tämizi çykaryp
bilýär?
Hiç kim!
- ⁵ Ynsanyň günü sanalgydyr,
aýlarynyň sany kesgitlenendir,
olar Seniň bellän çäkleriňden
geçip bilmeyärler.
- ⁶ Olardan gözüni aýyr, öz
günlerine goý,
iş gününü soňlan işçi dek
dynç alsynlar.
- ⁷ Hatda agaja-da umyt bardyr,
ol çapylsa, ýene gögerer,
pudaklary egsilmez.
- ⁸ Köki ýerde garrap,
töňnesi toprakda gurap gitse-de,
- ⁹ suw ysyny alan badyna ösüntgi
çykaryp,
ýaş agaç kimin şahalaýar.
- ¹⁰ Emma ynsan ölüp, ýok bolýar,
adamzat jan berip, ýitirim
bolýar.
- ¹¹ Köl suwlarynyň guraýşy,
derýanyň gurap, çöle dönüşi
kimin,
- ¹² ynsan hem ýatýar-da, gaýdyp
turmaýar,
gökler ýok bolýança, adamlar
oýanmazlar,
ukularyndan turuzylmaz.
- ¹³ Wah, meni ölüler dünýäsinde
gizlesediň,
gazabyň ýatysýança, meni
ýaşyrsadyň,
- maňa möhlet berip, onsoň meni
ýatlasadyň!
- ¹⁴ Ynsan öler-de, direlermi?
Men tä azat edilýänçäm,
azaply gullugymyň ähli
günlerinde garaşaryn.
- ¹⁵ Sen çagyrrarsyň, men-de jogap
bererin.
Öz eliňiň ýaradanyňy küýsärsiň.
- ¹⁶ Şonda Sen ädimlerimi sanarsyň,
ýöne günämi yzarlamagyňy bes
edersiň.
- ¹⁷ Ýazygym torba salnyp
möhürlener,
etmişimiň üstüni örtersiň.
- ¹⁸ Dag opurylyp, weýran bolýar,
gaýa ýerinden goparylýar;
- ¹⁹ suwlar daşlaryň ýüzüni
ýalmaýar,
siller ýeriň topragyny syrýp
äkidýär,
Sen hem ynsanlaryň umydyňy
şeýle ýok edýärsiň.
- ²⁰ Ynsanlardan hemişelik üstün
çykýaň,
olar ýok bolýarlar,
ýüzüni üýtgedip, gaýry ýere
ýollaýaň.
- ²¹ Ogullary hormata eýe bolýarlar,
olar mundan habarsyz,
masgaralanýarlar, olar muny
bilmeyärler.
- ²² Olar diňe öz bedenleriniň
agyrysyny duýup,
diňe özleri üçin ýas tutýarlar».

15-nji bab

Elipaz Eýýuba jogap berýär

- ¹ Onsoň teýmanly Elipaz şeýle diýdi:
² «Akyly adam boş sözler bilen
jogap berermi?»

- Özüni gündogar şemalyndan
doldurarmy?
- ³ Ol biderek gep bilen,
dereksiz sözler bilen dawa-
-jenjel turzarmy?
- ⁴ Hudaýdan heder etmegi aradan
aýyrýarsyň,
Hudaý barada oýlanmaga päsgel
berýärsiň.
- ⁵ Etmişň gepiňe täsir edýär,
hilegäriň dilinde gürleýärsiň.
- ⁶ Seni ýazgarýan men däl, öz
agzyň,
dodaklaryň saňa garşy şaýatlyk
edýär.
- ⁷ Ilki doglan ynsan senmisiň?
Daglardan öň ýaradyldyňmy?
- ⁸ Hudaýyň mejlisini diňlediňmi?
Ýeke-täk dana adamdyryn
öýdýäňmi?
- ⁹ Biziň bilmeyän haýsy zadymyzy
bilýärsiň?
Biziň düşünmeýän haýsy
zadymyza düşünýärsiň?
- ¹⁰ Bizde çal saçly-da, gojalar-da
bardyr,
olaryň ýaşlary seň kakaňkydan-
-da uludyr.
- ¹¹ Hudaýyň saňa berýän tesellileri
kemlik edýärmí?
Hoşamaý söz ýeterlik dälmi ýa
saňa?
- ¹² Ýüregiň nämä möwç alýar?
Gözleriňden nämä üçin ot
syçraýar?
- ¹³ Nämä üçin Hudaýa gazaplanyp,
agzyňdan beýle sözleri
çykarýarsyň?
- ¹⁴ Tämiz bolar ýaly, ynsan kim
bolupdyr?
Ynsandan doglan dogry bolup
bilermí?
- ¹⁵ Hudaý hatda Öz perişdelerine
ynam etmeýär,
gökler-de Onuň nazarynda
tämiz däl.
- ¹⁶ Etmişü suw kimin içýän,
ýigrenji, bozuk ynsana Hudaý
neneň ynam etsin.
- ¹⁷ Diňle meni, saňa düşündireýin,
görenimi beýan edeýin,
- ¹⁸ akyldarlaryň aýdanlaryny,
ata-babalarynyň gizlemedik
pähimlerini.
- ¹⁹ (Ýurt diňe aralarynda gelmişek
bolmadyk
ata-babalara berlendi.)
- ²⁰ Pisler bütin ömrüne ejir
çekýändirler,
zalımlara berlen ýyllar
sanalgydyr.
- ²¹ Elhenç sesler olaryň gulagyndan
gitmez,
asudalykdaka olaryň üstüne
talaňçy döküler.
- ²² Garaňkylykdan gutuljagyna
ynam ýokdur olarda,
olaryň takdyry gylçdyr.
- ²³ „Niredekä?“ diýip, bir döwüm
nan üçin sergezdanlyk
edýärler,
garaňkylyk gününüň
ýakyndygyny bilýärler.
- ²⁴ Alada we horluk olary
gorkuzýar,
söweşe taýynlanan şa kimin
olara hüjüm edýär.
- ²⁵ Çünki pisler Hudaýa garşy el
göterýär,
Gudratyguýçlä garşy çykýar.
- ²⁶ Boýnuýogynlyk edip, galyň,
ýumry galkany alyp,
Hudaýyň üstüne topulyarlar
olar.

- ²⁷ Ýüzlerinden ýag damyp,
billerini ýag alsa-da,
²⁸ weýran edilen şäherlerde,
harabaçylyga öwrülen,
oturylmaýan, adamsyz öýlerde
ýaşarlar.
²⁹ Hiç haçan baýamazlar, baýlyklary
uzaga çekmez,
mal-mülkleri ýer ýüzüne
ýaýramaz.
³⁰ Garaňkylykdan gaçyp bilmezler,
pudaklaryny ýalyn ýok eden
agaç kimin bolarlar,
Hudaýyň demine ýok bolarlar.
³¹ Boşluga bil baglap, özlerini
aldatmasynlar,
çünki boşluk olaryň muzdy
bolar.
³² Wagtyndan öň işi gaýdar,
pudaklary gögermez.
³³ Gök üzümleri dökülen üzüm
agajy,
gülleri dökülen zeýtun agajy
ýalydyr olar.
³⁴ Çünki hudaýsyzlaryň jemagaty
gysyr galar,
parahorlaryň-da çadyrlaryny
ot alar.
³⁵ Olar hasratdan hamyla bolup,
pislik dogurýarlar,
içleri hem hileden doludyr».

16-njy bap

Eýýup Elipaza jogap berýär

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Men bular ýaly zatlary köp
eşitdim.
Siziň baryňyz dereksiz teselli
berijiler!
³ Boş sözleriňiz haçan gutarjak?
Sizi dawalaşmaga mejbur edýän
zat näme?

- ⁴ Siz meniň ýerime bolan
bolsadyňyz,
menem siziň ýaly gepläp
bilerdim.
Size garşy akgylynly sözläp,
başymy ýaýkardym.
⁵ Sizi öz sözlerim bilen
ruhlandyryrdym,
köşeşdiriji sözlerim derdiňizi
ýeňlederdi.
⁶ Geplesem-de derdim ýeňlemeýär,
dymanym bilen janyňy aram
tapmaýar.
⁷ Ýa Hudaý, Sen meni halys tapdan
düşürdiň,
bütin hojalygymy weýran etdiň.
⁸ Gurpsuzlygym muňa şaýatlyk
edýär,
mejalsyzlygym garşyňa
güwälik edýär.
⁹ Hudaý maňa ýigrenç bilen
seredip, gaharyna meni
parçalaýar,
Ol maňa dişlerini gyjaýar,
duşmanymyň gözleri içimden
geçýär.
¹⁰ Adamlar maňa agyzlaryny
öweldip,
meni maşgaralap, ýañagyma
urýarlar,
garşyňa dil birikdirýärler.
¹¹ Hudaý meni näletkerdeleriň,
pisleriň eline berdi.
¹² Rahatlykda ýaşaýardym, emma
Hudaý meni sarsdyrdy,
boýnumdan tutup, bölek-bölek
etdi,
meni Özüne nyşana edindi.
¹³ Onuň kemaňçylary daşymy
gurşaýar,
rehimsizlik bilen böwrümi deşýär,
ödümi ýere dökýär.

¹⁴ Bedenimi dilim-dilim edýär,
urşujy kimin üstüme topulýar.

¹⁵ Egnime jul tikindim,
başymy toza sokdum.

¹⁶ Aglamakdan ýaňa ýüzüm
gyzarýar,
gözümi tüm garaňkylyk örtýär.

¹⁷ Ýöne men jenaýat etmedim,
dilegim-de päkdir.

¹⁸ Eý, toprak, ganymyň üstüni
örtme,
perýadym asla diňmesin.

¹⁹ Ine, şu pursat şaýadym gökde,
hemaýatkärim ýokarda.

²⁰ Dostlarym meni masgaralaýarlar,
Hudaýa göz-ýaş edýän.

²¹ Adamzat ogly bilen goňsusynyň
arasynda bolşy ýaly,
ynsan bilen Hudaýyň
arasynda-da bir töwellaçy
bolsady!

²² Barsa-gelmeze giderin
birnäçe ýyldan».

17-nji bap

Eýýup sözünü dowam edýär

¹ «Ruhum syndy, günlerim tamam,
maňa gabyr garaşýar.

² Daş-töweregim ýaňsylaýjylardan
doly,
gözüm olaryň duşmançylygyny
görýär.

³ Özüň maňa kepillik bergin,
Senden başga maňa kim kepil
boljak?

⁴ Olaryň aňyny düşünjeden
gizlediň,
şonuň üçin olary beýgeltmersiň.

⁵ Para üçin dostlaryny satýanlaryň
çagalarynyň gözleri kör bolar.

⁶ Hudaý meni ile gep etdi,
olar ýüzüme tüýkürýärler.

⁷ Gaýgydan ýaňa gözüm küteldi,
on iki synam çöpe döndi.

⁸ Dogruçyl adam derdime aňk
bolýar,
bigünä-de hudaýsyzga garşy
gazap atyna atlanýar.

⁹ Dogruçyllar öz ýollaryny tutarlar,
eli tämizleriň güýji artar.

¹⁰ Emma hemmäňiz gaýdyp
gelseňiz-de,
araňyzdan akylyly adam
tapmaryn.

¹¹ Günlerim tamam,
niýetlerim, ýürek arzuwlarym-
-da puja çykdy.

¹² Olar gijäni gündiz edýärler,
„Ýagtylyk garaňkylyga ýakyn“
diýýärler.

¹³ Ölüler dünýäsini öýüm dek
küýsesem,
düşegimi garaňkylykda ýazsam,

¹⁴ gabra: „Sen atamsyň“,
gurda: „Sen enemsini, uýamsyň“
diýen bolsam,

¹⁵ onda umydym hany?
Umydymy görjek kim?

¹⁶ Umyt meniň bilen ölüler
dünýäsine iner öýdýänmi?
Meniň bilen bile göre girermi?»

18-nji bap

Bildat Eýýuba jogap berýär

¹ Onsoň şuwaly Bildat şeýle diýdi:

² «Ne zaman gutarjak sözüňi?
Oňatja pikirlen, onsoň
gepleşeris,

- ³ biz näme üçin haýwan
saýylýarys,
näme üçin akmak görünýäris
gözüňe?
- ⁴ Gaharyňa öz janyňa zor
salýarsyň,
sen diýip dünä terk edilsinmi?
Gaýalar süýşünmi?
- ⁵ Pisleriň yşygy söňýär,
ot ýalynlary parlamaýar.
- ⁶ Çadyryndaky nur garaňkylyga
öwrülýär,
depelerindäki çyrasy söňýär.
- ⁷ Gadamlarynyň bady gowşayar,
öz işleri ýykýar olary.
- ⁸ Öz aýaklary bilen tora düşýärler,
özleri garyma ýykylýarlar.
- ⁹ Aýagy gapana düşýär,
olary duzak gapjaýar.
- ¹⁰ Olar üçin ýere syrtmak çekilýär,
ýollarına duzak gurulýar.
- ¹¹ Çar tarapdan howp abanýar olara,
howp olaryň söbügine düşýär.
- ¹² Güýç-kuwwat galmaz açlykdan
ýaña,
ýanlaryndan betbagtçylyk
aýrylmaz.
- ¹³ Derilerini dert iýýär,
el-aýaklaryny ölüm ýuwudýar.
- ¹⁴ Ynam eden çadyryndan alnyp
gidilip,
howplar şasynyň ýanyna
getirilýär.
- ¹⁵ Çadyrlarynda hiç zat galmaýar,
ýurtlaryna kükürt ýagdyrylýar.
- ¹⁶ Kökleri guraýar aşakda,
şahalary solýar ýokarda.
- ¹⁷ Ýer ýüzünde olaryň atlary
unudylýar,
köçelerde atlary ýatlanylmaýar.
- ¹⁸ Ýagtylykdan garaňkylyga itilip,
dünýäden kowulýarlar.

- ¹⁹ Halkynyň arasynda ne zürýady,
ne-de nebereleri bar,
mesgeninde zynda hiç kim
galmaýar
- ²⁰ Öňki nesiller olaryň takdyryna
haýran galýarlar,
howp gurşayar soňky nesilleri.
- ²¹ Şeýle bolýandyr erbediň
kysmaty,
Hudaýy tanamaýanyň mesgeni
şudur».

19-njy bap

Eýýup Bildada jogap berýär

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
- ² «Haçana deňeç meni gynap,
sözleriňiz bilen pagyş-para
etjek?
- ³ On mertebe göwnüme degdiňiz,
utanaňzokmy şeýle ezýet
bermäge?
- ⁴ Dogrudanam, hata iş eden
bolsam,
hatam öz boýnuma.
- ⁵ Özüňizi öňümde ýokary tutup,
aýybymy ýüzüme ursaňyz,
- ⁶ şuny bilip goýuň, Hudaý meni
nähak saýdy,
Ol daşyma Öz toruny çekdi.
- ⁷ „Bu – zorluk“ diýip perýat
edýärim,
emma jogap berýän ýok.
Medet diläp ýalbarýaryn,
emma adalat ýok.
- ⁸ Ýoluma germew çekdi, geçip
bilemok,
ýodalarymy garaňkyratdy.
- ⁹ Meni at-abraýdan düşürip,
başymdan täjimi aldy.
- ¹⁰ Meni çar tarapdan gysyp-
-gowurdy, sandan galdym,

- umydymy agaç deýin köki bilen
sogurdy.
- ¹¹ Ol maña gazaplanýar,
meni Özüne duşman saýýar.
- ¹² Leşgerleri üstüme hüjüm
edýärler,
maña garşy ýapgyt galdyrýarlar,
çadyrymyň töwereginde
düşelge gurýarlar.
- ¹³ Garyndaşlarymy menden
daşlaşdyrdy,
tanyşlarym maña ýat boldular.
- ¹⁴ Ýakynlarym meni ret etdiler,
dostlarym meni unuttular.
- ¹⁵ Saçagymdan duz iýenler hem
unuttular meni,
hatda öz gynaklarym-da meni
ýat saýýarlar,
olaryň gözüne men bir keseki.
- ¹⁶ Hyzmatkärimi çagyryýan, ýöne
jogap ýok,
ýalbar-ýakar etmeli bolýan
özüm.
- ¹⁷ Demim aýalymda ýigrenç
döredýär,
öz maşgalam meni ýigrenýär.
- ¹⁸ Ýaş çagalar-da meni
kemsidýärler,
aýaga galanymda, meni
ýaňsylaýarlar.
- ¹⁹ Içgin dostlarym meni
ýigrenýärler,
eý görenlerim menden ýüz
öwürdiler.
- ²⁰ Diňe ham bilen süňke öwürdim,
ölümiň bari ýanynda durun
men.
- ²¹ Maña rehim ediň, eý, dostlarym,
rehim ediň, maña!
Çünki Hudaý maña el urdy.
- ²² Näme üçin sizem Hudaý ýaly
meni yzarlaýarsyňyz,

- näme meniň tenimden
doýmaýarsyňyzmy?
- ²³ Wah, meniň sözlerim ýazylsady!
Wah, olar kitaba ýazylsady!
- ²⁴ Wah, sözlerim demir galam we
gurşun bilen
gaýanyň ýüzüne ebedilik
oýulyp ýazylsady!
- ²⁵ Çünki men Penakärimiň
diridigini,
ahyrynda Onuň bu ýerde
durjakdygyny bilýärim.
- ²⁶ Hamym çüýränden soňam
tenimde Hudaýy görerin.
- ²⁷ Hudaýy keseki gözi bilen däl-de,
öz gözlerim bilen görerin,
ýüregim üzülip barýar.
- ²⁸ „Biz ony nähili yzarlarys?
Belanyň körügi Eýýupdyr“
diýseňiz,
- ²⁹ siz gylyçdan heder ediň,
çünki gazap gylyç jezasyny
getirýär,
şonda hökümiň bardygyny
bilersňiz».

20-nji bap

Sopar Eýýuba jogap berýär

- ¹ Onsoň nagamly Sopar şeýle diýdi:
- ² «Gulak goý! Pikirlerim jogap
bermäge mejbur edýär,
mundan artyk saklanyp bilmerin.
- ³ Sözleriň bilen meni kemsidýäň,
düşünjäm saňa jogap berdirýär.
- ⁴ Owaldan bari,
ynsanyň dünýä gelşinden bari
bilmeýärmidiň muny?
- ⁵ Pisleriň heşellesi wagtlaýyndyr,
hudaýsyzýň şatlygy bir
salymlýkdyr.

- ⁶ Olaryň boýy hatda göklere ýetip, başlary bulutlara degse-de,
⁷ pisler öz nejasaty kimin baky ýok bolarlar,
 olary tanaýanlar: „Olar nirede?“ diýerler.
- ⁸ Düýş kimin uçup giderler, gijeki görnüş kimin gaýyp bolarlar.
- ⁹ Bir gören göz gaýdyp görmez olary,
 mekany-da olary ikilenç görmez.
- ¹⁰ Ogullary pukaralaryň öňlerinde özlerini kiçelderler,
 elleri bilen olaryň baýlygyny yzyna gaýtararlar.
- ¹¹ Bedenleri ýaşlyk gujuryndan doly hem bolsa,
 olar bilen toprak astynda ýatarlar.
- ¹² Hatda ýamanlyk agza datly görnüp,
 ony diliniň astynda gizleseler-de,
- ¹³ ýamanlygy saklap, goýbermän, agyzlarynda saklasalar-da,
- ¹⁴ iýenleri aşgazanynda turşar, içlerinde ýylanyň zäherine döner.
- ¹⁵ Baýlygy ýuwudyp, ýene gusýarlar ony,
 Hudaý ony içlerinden çykarýar.
- ¹⁶ Ýylanlaryň zäherini sorarlar, alahöwreniň dişi olary öldürer.
- ¹⁷ Akar suwlaryň, baldyr gaýmak akýan dereleriň hözirini görmezler.
- ¹⁸ Gazananlaryny iýmän, yzyna gaýtararlar,
 eden söwda-satygyndan haýyr görmezler.
- ¹⁹ Çünki pukaralary ezip, olardan ýüz öwürdiler,
 öz gurmadyk öýlerini eýelediler.
- ²⁰ Açgözlükden kalplary rahatlyk tapmaz,
 arzyly zatlary olary halas etmez.
- ²¹ Iýenlerinden artany bolmady, munuň üçin rowaçlyklary uzaga çekmez.
- ²² Bollukda azap çekerler, depelerinden muşakgat iner.
- ²³ Garynlaryny doýranlarynda, Hudaý lowlaýan gazabyny üstlerine döker,
 gazabyny başlaryndan iýmit kimin ýagdyrar.
- ²⁴ Demir ýaragdan gaçyp gutulsalar, bürünç ýaý içlerinden parran geçer.
- ²⁵ Ok içlerinden böwsüp geçer, ýalpyldaýan uýj böwürlerinden çykar,
 üstlerine howp abanar.
- ²⁶ Täm garaňkylykda hazynalary ýok bolar,
 üflenmedik ot olary ýuwudar, çadyrlarynda galanlaryny ýakyp ýok eder.
- ²⁷ Gökler şaýatlyk eder etmişlerine, bütin älem-jahan olara garşy çykar.
- ²⁸ Hudaýyň gazap günü öýleri emlägi bilen süpürilip äkidiler.
- ²⁹ Ine, şudur pisleriň Hudaýdan aljak paýy,
 Hudaýyň olara beren mirasy».

21-nji bap

Eýýup Sopara jogap berýär

¹Eýýup şeýle diýdi:

- ² «Dykgat bilen gulak goýuň sözüme,
goý, bu siziň maňa berjek teselliňiz bolsun.
- ³ Gezek beriň, men gepläýin, sözümi gutaranyndan soň maşgaralaň.
- ⁴ Ynsana arz-şikaýat edýänmi men?
Neneň janym ýanmasyn?
- ⁵ Halyma seredip, aklyňyňz çassyn,
eliňizi agzyňyza tutuň.
- ⁶ Derdimi ýada salanymda,
galagoplanýaryn,
süňňüme galpyldy aralaşýar.
- ⁷ Näme üçin pisler ýaşaýarlar,
gojalyga ýetip, gujur-gaýratlary artýar?
- ⁸ Perzentleri ýanlarynda,
zürýatlary gözleriniň alnynda.
- ⁹ Öýlerinde howspuzlykda,
gorkusyz ýaşaýarlar,
Hudaý-da olara jeza bermeýär.
- ¹⁰ Öküzleri kemsiz örneýär,
sygyrlary guzlýar, göle düşmeýär.
- ¹¹ Çagalaryny süri kimin ýola salýarlar,
oglanlary tans edişýärler.
- ¹² Deprek, lira bilen aýdym aýdyşyp,
şatlanýarlar olar tüýdük sesine.
- ¹³ Ömürlerini hoşwagtlykda geçirip,
ölüler dünýäsine asudalykda girýärler.
- ¹⁴ Pisler Hudaýa şeýle diýýärler:
„Bizi öz günümize goý!
Çünki biz Seniň ýoluňy öwrenmek islemeýäris.
- ¹⁵ Gudratygüýçli kim bolupdyr
Oňa sežde ederimiz ýaly?
- Oňa dileg edip, görýän haýrymyz näme?“
- ¹⁶ Rowaçlygy öz ellerinde dälmi näme?
Pisleriň nesihaty menden uzakda bolsun!
- ¹⁷ Pisleriň çyrasy näçe gezek öçdi?
Başlaryna üzüksiz betbagtçylyk abananyny gördüňmi?
Hudaý gazabyna olary görgä duçar edýärmi?
- ¹⁸ Haçan olar ýele sowrulýan saman ýaly,
tüweleý öňündäki saman çöpi ýaly boldular?
- ¹⁹ Siz: „Hudaý atalarynyň jezasyny çagalaryna çekdirýär“ diýýäňiz.
Goý, atalaryň muny bileri ýaly,
Hudaý olara almytyny bersin.
- ²⁰ Atalar heläkçiligini öz gözleri bilen görsünler,
olar Gudratygüýçliniň gazabyndan içsinler.
- ²¹ Çünki bu dünýäden ötensoňlar, yzlarynda galan hojalygyndan näme gaýgysy bolsun?
- ²² Gökdäkilere höküm edýän Hudaýa akyl berip biljek barmydyr?
- ²³ Biri sagatka ölýär,
büs-bütin rahat we gaýgysyz.
- ²⁴ Eti-gany ýerinde bolup,
sühkleri ýilikden doludyr.
- ²⁵ Beýleki biri dert çekip,
gowulyga gözi düşmän ölýär.
- ²⁶ Olar toprak astynda bile ýatýarlar,
üstlerini gurtlar basýar.
- ²⁷ Bilýän men siziň pikirleriňizi,

- garşyňa edýän
dildüwşükleriňizi.
- 28 Çünki siz: „Asylzadanyň öýi
niredede?
Pisleriň çadyry niredede?“
diýýäňiz.
- 29 Ýolagçylardan soramadyňyzmy?
Şaýatlyklaryna gulak
asmadyňyzmy?
- 30 Pisler peläket günü aman galýarlar,
Hudaýyň gazaply gününden
gutarylýarlar.
- 31 Pisleriň hereketlerini kim
ýüzlerine basjak?
Etmişlerine görä kim olara jeza
berjek?
- 32 Olar gabra getirilende,
mazarlarynyň başynda sakçy
goýulýar.
- 33 Jaýlanan topragy olara
ýakymlydyr,
hemmeler olaryň yzyna düşerler,
olaryň önünden gidenler
san-sajakсызdyr.
- 34 Siz boş sözleriňiz bilen maňa
näme teselli berjek?
Bar diýýän zatlaryňyz galpdyr».

22-nji bap

Elipaz Eýýuba jogap berýär

- 1 Teýmanly Elipaz şeýle diýdi:
2 «Ynsan Hudaýa ýaramly bolup
bilermi?
Hatda iň akyldaryň Oňa
peýdasy degermi?
3 Dogrulygyňdan Gudratygüýçli
näme lezzet alýar?
Päk durmuşda ýaşanyň
Hudaýa näme haýry bar?
4 Hudaýyň seni jezalandyrmasy,
höküm etmesi
Ondan gorkýandygyň üçinmi?

- 5 Erbetligiň ummasyz,
etmişleriň tükeniksiz dälmi?
6 Çünki öz doganyňdan nähak
girew aldyň,
eşiklerine çenli sypyryp, olary
ýalaňaç goýduň.
- 7 Ýadawa içmäge suw bermediň,
açdan çöregiňi gysgandyň.
- 8 Ine, güýçlüler tülkä eýe bolýandyr,
hormatlanýan onda ýaşayandyr.
- 9 Dul hatynlary yzyna boş
goýberdiň,
ýetimleri ezdiň.
- 10 Munuň üçin daş-töwregiň
duzaklar bilen gurşalýar,
duýdansyz gorky seni
galagopluga salýar.
- 11 Hiç zady görüp bilmeziň ýaly,
garaňkylyk seni basýar,
sil gelip, seni gark edýär.
- 12 Hudaý gökleriň ýokarsynda
dälmidir?
Ýokardaky ýyldyzlara nazar sal,
olar, gör, nähili belentlikde!
- 13 Şonuň üçin sen: „Hudaý nämäni
bilýär?
Ol tüm garaňkylyk içinden
höküm edip bilýärmä?
14 Bulutlar Oňa tutudyr, Ol görüp
bilmez,
Ol gök gümmesinde gezyändir“
diýýäň.
- 15 Pisleriň yörän
köne ýoluny tutjakmy?
16 Olar wagtyndan öň ýygnaýdylar,
düyplerini suw aldy.
- 17 Olar Hudaýa: „Bizi öz günümize
goý!
Gudratygüýçli, sen bize näme
edip bilersiň?“ diýdiler.
- 18 Şonda-da Hudaý öýlerini bereket
bilen doldurdy,

pisleriň maslahaty menden
uzakda bolsun!

- ¹⁹ Dogruçyllar pisleriň weýran
edilenini görüp begenýär,
bigünä hem olaryň üstünden
gülýär.
- ²⁰ Olar: „Ýagylarymyz ýok
edildi,
galan zatlary ýanyp kül boldy“
diýýärler.
- ²¹ Hudaý bilen dost bol, rahatlykda
bol,
şonda haýyr taparsyň.
- ²² Gulak goý Onuň agzyndan
çykýan öwüt-ündewe,
sözlerini ýüregiňde sakla.
- ²³ Gudratygüýçlä tarap öwrülseň,
öňki halyňa gowşarsyň,
etmiş çadyryňdan
uzaklaşdyrsaň,
- ²⁴ altyny topraga,
Opyr tyllasyny jülgedäki
daşlaryň arasyna atsaň,
- ²⁵ Gudratygüýçlini öz altynyň,
gymmatbaha kümşüň saýsaň,
- ²⁶ ine, şonda Gudratygüýçlüden
göwnühoş bolarsyň,
Hudaýa ýüz tutarsyň.
- ²⁷ Hudaýdan dileg edersiň, Ol hem
seni eşider,
sen hudaýýolularyňy berersiň.
- ²⁸ Ol diýen zadyňy ýerine ýetirer,
ýollaryňa nur çaýylar.
- ²⁹ Beýlekiler kemsidilende:
„Ýeriňden gal“ diýýän,
çünki Hudaý pes göwünlilери
halas edýär.
- ³⁰ Hudaý hatda ýazyklylary-da
halas eder,
olar seniň elleriň tämizligi üçin
gutularlar».

23-nji bap

Eýýubyň şikayaty

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Bu gün aç-açan arz-şikayat
edýän,
Hudaýyň eli ahy-zaryma
garamazdan agyr.
- ³ Wah, Hudaýy nireden
tapmalydygyny bir bilsedim,
Onuň mesgenine barardym.
- ⁴ Arzymy Onuň huzurynda beýan
ederdim,
dawalarymy jikme-jik aýan
ederdim.
- ⁵ Onuň maňa berjek jogabyny
bilerdim,
aýtjak zadyna düşünerdim.
- ⁶ Ol beýik güýji bilen garşyma
çykarmydy?
Ýok, Ol maňa gulak asardy.
- ⁷ Dogruçyl adam huzurynda Onuň
bilen dawalaşyp biler,
men Hökümdarymyň ýanynda
hakykat gazanardym.
- ⁸ Gündogara gitsem, Hudaý ol
ýerde ýok,
günbatara gitsem, Ony tapyp
bilmeyärin.
- ⁹ Demirgazykda işleýär, Ony
gözüm saýgaryp bilenok,
günorta öwrülýär, Ony görüp
bilmeyärin.
- ¹⁰ Emma Ol meniň ýöreýän ýolumy
bilýär,
meni synaga salanda, altyn deý
päk çykaryn.
- ¹¹ Hudaýy ädimme-ädim
yzladym,
Hudaýyň ýoluny tutup, ondan
çykmadym.

- ¹² Beren tabşyryklaryndan
dönmedim,
sözlerini kalbymda arzylap
sakladym.
- ¹³ Hudaý karar çykarýar, kim Oňa
garşy çykyp biler?
Ol islän zadyny edýär.
- ¹⁴ Ýüregine düwenlerini eder Ol,
olaryň ýene, gör, näçesi Onda
bardyr.
- ¹⁵ Şonuň üçin Onuň bilen ýüzbe-
-ýüz bolmaktan eýmenýän,
pikir edenimde, Ondan
gorkýaryn.
- ¹⁶ Hudaý meniň ýüregimi ejizletdi,
Gudratygüýçli meni eýmendirdi.
- ¹⁷ Garaňkylyk meni ýok etsedi,
ýüzümi zulmat örtse di.

24-nji bap

Eýýup şikayätyny dowam edýär

- ¹ «Näme üçin Gudratygüýçli
höküme wagt bellemeýär?
Näme üçin Ony tanaýanlar bu
günleri görmeýärler?»
- ² Adamlar araçäk daşlary
süýşürýärler,
sürüleri ogurlaýarlar-da,
bakýarlar.
- ³ Ýetimleriň eşegini ogurlap
äkidýärler,
dul hatynyň öküzinä girew
alýarlar.
- ⁴ Mätäçleri ýoldan kowýarlar,
ýurduň garyplary olardan
bukulýarlar.
- ⁵ Çöldäki gulanlar kimin,
ýoksullaryň hersi bir ýana
dagap gidýär,
Olar çagalary üçin çölde ýimit
gözleýärler.

- ⁶ Ýimitlerini kesekileriň ekin
meýdanyndan ýygnamaly
bolýarlar,
erbetleriň üzüm bagyndan
galan-gaçanyňy ýygýarlar.
- ⁷ Gije eşiksiz, ýalaňaç ýatýarlar,
sowukda ýapynmaga
ýorganlary ýok.
- ⁸ Daglara ýagan çabgadan
ezilýärler,
gaýany pena edinip
gujaklaýarlar.
- ⁹ Süýtdeň aýrylmadyk ýetim çaga
ogurlanýar,
garybyň çagasy girew alynýar.
- ¹⁰ Olar daşarda ýalaňaç enteýärler,
aç garna bugdaý desselerini
daşýarlar.
- ¹¹ Daşlaryň arasynda ýag üçin
zeýtuny ýençýärler,
şerap üçin üzüm sykýarlar,
emma özleri teşnedir.
- ¹² Şäherlerden ölüp barýanlaryň
iňňildisi eşidilýär,
jany hasratlylar perýat edýärler,
emma şonda-da Hudaý olaryň
dileglerine üns bermeyär.
- ¹³ Ine, ýagtylyga garşy baş
göterýänler bar,
ýagtylygyň ýoluny tanamaz olar,
onuň ýodalaryndan ýöremezler.
- ¹⁴ Garyby, ýoksuly öldürmek üçin,
ganhor alagaraňkylykda
oýanýar,
gijesine bolsa ogurlyk edýär.
- ¹⁵ Zyna edýänleriň gözi
alagaraňkylykdadyr,
hiç kim görmez öýdýärler,
ýüzlerini büreyärler.
- ¹⁶ Gijesine öý talaýarlar,
gündizine gizlenýärler,
Ýşygyň nämedigini bilmeýärler.

- ¹⁷ Çünki säher olara tüm garaňkylykdyr,
tüm garaňkylygyň howplaryna
öwrenişen olar.
- ¹⁸ Pisler suwuň ýüzündäki köpük
kimindir,
olaryň ýer paýy näletlendirir,
hiç kim olaryň üzüm bagyna
aýak basmaz.
- ¹⁹ Guraklygyň we yssynyň gar
suwlaryny sorup alşy deý,
ölüler dünýäsi-de günäkärleri
ýuwudýandyr.
- ²⁰ Olary ene ýatgysy unudýar,
gurt olary iýip, lezzet alýar,
olar hiç kimiň ýadyna düşmeýärler,
adalatsyzlyk agaç kimin
syndyrylýar.
- ²¹ Pisler önelgesiz aýala sütem
edýärler,
dul hatyna ýagşylyk etmeýärler.
- ²² Hudaý gudraty bilen güýçlüleri
ýere çalýar,
olar beýgelseler-de, ýaşamaga
umytlary galmaz.
- ²³ Hudaý olara howpsuzlyk berýär,
olar Oňa daýanýarlar,
Onuň gözi olaryň ýollaryndadyr.
- ²⁴ Bir salym göterilip, soňra ýitirim
bolýarlar,
başgalar ýaly gurap, ýok
bolýarlar,
däne başlary kimin kesilýärler.
- ²⁵ Men nähak bolsam, ýalançylygymy
kim subut etjek?
Kim sözlerimiň dereksizdigini
görkezjek?»

25-nji bap

Bildadyň sözi

¹ Şuwalý Bildat şeýle diýdi:

- ² «Hudaý gudratly we haýbatlydyr!
Gökde asudalygy berýän Oldur.
- ³ Goşunyň sanamaga san
ýetjekmi?
Güni kimiň üstüne dogmaz?
⁴ Ynsan Hudaýyň önünde nädip
dogry bolup biler?
Ynsandan doglan nädip päk
bolup biler?
⁵ Hatda Hudaýa Aý şugla saçmasa,
ýyldyzlar Oňa öçügsi görünse,
⁶ onda ynsan Hudaýyň gözüne
gurçukça,
adamzat-da gurtça görner!»

26-njy bap

Eýýup Bildada jogap berýär

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Sen kuwwatsyza nähili ýardam
etdiň!
Güýçsüze nähili medet berdiň!
³ Akmaga nähili paýhas berdiň,
paýhassyza nähili öwüt berdiň!
⁴ Bu sözleri saňa öwreden kim?
Sen arkaly gepleýän kimiň ruhy?»
- ⁵ Çuň suwlaryň astyndaky ölüler
öz mekanlarynda titreşýärler.
- ⁶ Hudaýyň önünde ölüler dünýäsi
ýalaňaçdyr,
heläkçilik yeriniň örtügi ýokdur.
- ⁷ Hudaý gökleri boşlugyň üstüne
ýazýar,
ýeri-de hiç zatdan asýar.
- ⁸ Suwlary bulutlaryň içinde
saklaýar,
bulutlar olaryň agramyna
böwsülmeýär.
- ⁹ Tagtynyň ýüzünü büreyär,
üstünü bulut bilen örtýär.
- ¹⁰ Ýagtylyk bilen garaňkylygyň
arasyna,

- sawlaryň ýüzüne serhet çekdi.
¹¹ Gögüň sütünleri sarsýar,
 Hudaýdan gorkularyna titreşýär.
¹² Güýji bilen deňzi togtatdy Ol,
 äpet Rahaby ýok etdi paýhasy
 bilen.
¹³ Gökler Onuň demi bilen gözəl
 boldy,
 aždarhany eli bilen ýok etdi.
¹⁴ Ujypsyzja bölegidir bular Onuň
 ýollarynyň,
 Ol hakda eşidýänlerimiz, gör,
 nähili az!
 Düşünip biljek barmy
 gudratynyň beýikligine
 Onuň?»

27-nji bap

Eýýup sözünü dowam edýär

- ¹ Eýýup sözünü dowam edip, şeýle diýdi:
² «Hakymdan mahrum eden
 Hudaýyň,
 maňa aýy hasrat çekdiren
 Gudratygüýçliniň adyndan ant
 içýän,
³ içimde janym,
 burnumda Hudaýyň demi barka,
⁴ haky sözlärim diňe,
 dilime alman nähak söz.
⁵ Sizi aklamaryn asla,
 tä ölýänçäm, päkligimde galaryn.
⁶ Dogrulygymy pugta saklaryn,
 goýbermen,
 ömürboýy paş etmez meni
 wyždanym.
⁷ Goý, duşmanlarym erbetleriň
 gününe,
 garşydaşlarym pisleriň gününe
 düşsün!
⁸ Hudaý hudaýsyzly ýok edip,
 janyny alanson,

- onda näme umyt bolsun?
⁹ Üstüne betbagtçylyk abananda,
 Hudaý onuň perýadyny
 eşidermi?
¹⁰ Gudratygüýçlüden hoşal bolarmy
 ol?
 Ol her zaman medet dilärimi
 Hudaýdan?
¹¹ Size Hudaýyň gudratyny,
 ýaşyrman aýan ederin
 Gudratygüýçliniň ýollaryn.
¹² Muny öz gözüňiz bilen gördüňiz,
 näme üçin beýle boş gürrüň
 edýäňiz?
¹³ Şudur Hudaýyň erbetlere berjek
 paýy,
 Gudratygüýçliniň zalymlara
 berjek mirasy:
¹⁴ Näçe köp bolsa-da, ogullary
 gylyçdan gyrylýarlar,
 zürýatlary-da açlykdan.
¹⁵ Aman galanlary gyrgyndan ölüp
 gömlerler,
 dul hatynlary ýasyn tutmaz
 olaryň.
¹⁶ Kümşi çäge kimin ýygnap,
 geým baryn toptasalar-da,
¹⁷ dogruçyllar geýer olary,
 bigünäler paýlaşarlar ol
 kümüşleri.
¹⁸ Höwürtgeler ýaly,
 sakçyň çatmasy ýaly
 dikýärler öýlerini.
¹⁹ Barly baýlyk bilen uka gidenem
 bolsa,
 gözünü açanda, tapmaz baýlygyn.
²⁰ Olary gorky basýar sil kimin,
 gijesine tüweleý uçuryp äkidýär.
²¹ Sörtük ýeli öz ugruna göterip
 äkidýär,
 olary öz mesgenlerinden
 süpürüp taşlaýar.

- ²² Gazap bilen üstlerine okdurylýar
ýel,
bu gazaply ýelden gaçmaga
synanyşýarlar.
²³ Ýel olara el çarpyp,
ýerinden sykylyk atýar».

28-nji bap

Paýhas öwgüsi

- ¹ «Elbetde kümşüň käni,
altynyň eredilýän göweji bardyr.
² Demir ýerden alynýar,
mis daşdan eredilýär.
³ Ynsan garaňkylygyň soňuna
çykýar,
zulmatda mis agtaryp,
tüm garaňkylykda ýeriň aňry
çägene ýetýär.
⁴ Ynsan aýagy degmedik ýerlerde,
ýüplerden aşak sallanyp,
ilatsyz ýerde magdan gazýar.
⁵ Ýerden çörek önýär,
asty bolsa ot bilen oýuk-oýuk
edilýär.
⁶ Daşlary gök ýakudyň mekany,
topragynda altyn bar.
⁷ Bu ýodany ýyrtyjy guş bilýän
däldir,
oňa algyryň gözi düşmedik asla.
⁸ Buýsanjaň haýwanlar ol ýere aýak
basan däldirler,
arslanyň-da aýagy degen däldir
oňa.
⁹ Magdançylar gaýalary agtaryp,
daglaryň düybüne çenli
gazýarlar.
¹⁰ Gaýalaryň içinden magdan gazyp
alýarlar,
gözleri gymmatbaha zatlaryň
gözlegindedir.
¹¹ Çeşmeleriniň akymyny togtadyp,

- gizlin hazynalary ýüze
çykarýarlar.
¹² Emma paýhas nireden gelyär?
Düşünjäniň gözbaşy niredede?
¹³ Paýhasyň gadyryny bilmeýär
ynsan,
tapylgysyzdyr ol bu dünýäde.
¹⁴ Çuňluk: „Ol mende ýokdur“
diýýär,
deňiz: „Ol mende däl“ diýýär.
¹⁵ Ne sap altyna, ne-de kümşe,
çalşyp bolýar ony.
¹⁶ Opyr altyny, gymmatbaha
hakyk,
gök ýakut onuň bahasyna
ýetmez.
¹⁷ Ne altyn, ne-de göwher oňa taý
geler,
ony sap altyn gaplara çalşyp
bolmaz.
¹⁸ Merjen bilen dürüň-ä adam
agzalmasyň,
paýhasyň bahasy lagyldanam
gymmatlydyr.
¹⁹ Efiopiýa topragynyň gök ýakudy
oňa taý gelmez,
hatda sap altyn bilen hem baha
kesip bolmaz.
²⁰ Onda paýhas nireden gelyär?
Düşünjäniň gözbaşy niredede?
²¹ Ähli janly-jandardan
gizlenýändir ol,
gökdaiki guşlardan hem
ýaşyrylýandyr.
²² Heläkçilik we Ölüm:
„Diňe paýhasyň myş-myşyny
eşitdik“ diýýärler.
²³ Paýhasa ýoly Hudaý bilýär,
onuň mekanyňy diňe Ol bilýär.
²⁴ Çünki Hudaý ýeriň aňry çägene
ser salýar,

gökleriň astyndaky ähli zady
görüýär.

- ²⁵ Ýeliň agramyny kesgitläp,
suwlary ölçege görä paýlanda,
²⁶ ýagyş ýagdyryp,
gök gübürdisine ýol açan wagty,
²⁷ Ol paýhasy görüp, yglan etdi,
ony tassyklady, soňam synady.
²⁸ Onsoň Ol adamzada:
„Ine, Rebden gorkmak – bu
paýhasdyr.
Şerden gaça durmak – bu
düşünjedir“ diýdi».

29-njy bab

Eýýubyň soňky sözi

- ¹Eýýup sözünü dowam edip, şeýle diýdi:
² «Wah, men ýene öňki aýlara
dolanyp barsadym!
Hudaýyň meni goran
günlerindäki ýaly bolsadym!
³ Şol wagtlar Hudaýyň çyrasy
depäme nur saçardy,
garaňkylykda Onuň nury bilen
ýörärdim.
⁴ Jahylkam Hudaý maňa ýar bolup,
çadyrymy gorapdy.
⁵ Şol döwürde Gudratygüýçli
meniň bilendi,
çağalarymyňam bary
töweregimdedi.
⁶ Ýollarym süýt bilen ýuwlardy,
gaýadan zeýtun ýagy akardy!
⁷ Şäher derwezesine baranymda,
meýdançada oturmaga ýerime
geçenimde,
⁸ ýaşlar meni görüp, ýol bererdiler,
garrylar-da ör turardylar.
⁹ Han-begler-de gürrüňlerini bes
edip,
elleri bilen agyzlaryny
tutardylar.

- ¹⁰ Baştutanlardan ses-üýn
çykmazdy,
olar meniň öňümde lal-jim
bolardylar.
¹¹ Sözümi eşiden meni öwerdi,
gören-de, meni taryplardy.
¹² Çünki men haraý islän garyby,
kömege mätäç ýetimi halas
ederdim.
¹³ Ölümiň bäri ýanyndakylaryň
alkyşyny alardym,
dul hatynlaryň kalbyna
nagmalar bererdim.
¹⁴ Dogruçylygy eşik kimin geýdim,
ol meni örttdi;
adalatym bolsa don we selle
kimindi.
¹⁵ Körlere gözdüm,
agsaklara-da aýakdym.
¹⁶ Garyplara atadym,
ýatlaryň hukuklaryny
gorardym.
¹⁷ Erbetleriň äňini ýazdyryp,
awuny agyzlaryndan alardym.
¹⁸ Men öz ýanymdan şeýle pikir
ederdim:
„Günlerim çäge kimin köp bolup,
öz öýümde asudalykda ölerin.
¹⁹ Köklerim suwlara tarap ýaýrap,
şahalaryma bütin gije çyg
düşýär.
²⁰ At-abraýym könelmez,
ýaýym elimde bolar elmydam“.
²¹ Hemmeler sözlerime sabyrly
gulak goýup,
maslahatymy ses-üýnsüz
diňlärdiler.
²² Sözümi soňlanymdan soň, meniň
bilen dawalaşýan bolmazdy,
sözlerim ýagyş damjalary
kimin ýakymlydy olara.
²³ Ýagşa garaşyşlary ýaly maňa
garaşardylar,

- sözlerimi ýaz ýagşy deý
 içerdiler.
- ²⁴ Ýylgyryp bakanymda, gözlerine
 ynanmazdylar,
 nurana ýüzümden
 ruhlanardylar.
- ²⁵ Olara baş bolup, ýol görkezýän
 mendim,
 leşgerleriň arasyndaky şa kimin,
 ýas tutýanlara göwünlik berýän
 adam ýaly ýaşardym».

30-njy bap

Eýýup öz derdi barada aýdýar

- ¹ «Emma indi ýaşkiçiler,
 üstümden gülýärler,
 atalaryny sürimi goraýan
 itleriň ýanynda goýmaga-da
 laýyk görmezdim.
- ² Olardan maňa ne peýda bar?
 Bileklerinde kuwwat ýok.
- ³ Olar mätäçlikden, açlykdan ýaňa
 gije çölde, harabalykda ýer
 gemirýärler.
- ⁴ Çöldäki aýy otlary ýygýarlar,
 iýmitleri sübseligiň köküdir.
- ⁵ Olar halk arasyndan kowulýarlar,
 halk ogrular ýaly olaryň üstüne
 gygyryşýar.
- ⁶ Jülgedäki gowaklarda, ýerdäki
 çukurlarda,
 gaýalaryň arasynda mesgen
 tutýarlar.
- ⁷ Çalylar arasynda uwlaşyp,
 tikenekler astynda biri-birlerine
 dyknyşýarlar.
- ⁸ Akmak, atsyz-sorsuz ynsan
 ogullary
 gamçylanyp, ýurtdan çykaryldy.
- ⁹ Indi olaryň ogullary meni nagma
 bilen ýaňsylaýarlar,
- men olar üçin gülki bolup
 galdym.
- ¹⁰ Meni ýigrenýärler, menden gaça
 durýarlar,
 ýüzüme tüýkürmegi-de hiç
 zatça görmeýärler.
- ¹¹ Ýaýymyň kirşini kesip,
 Hudaýyň maňa ejir
 çekdirendigi üçin,
 olar gözümiň alnynda islänini
 edýärler.
- ¹² Äjit-mäjitler sagymdan hüjüm
 edip,
 aýaklarymy бүdredýärler,
 basyp almak üçin, ýollary
 taýýarlaýarlar.
- ¹³ Ýolumy bekläp,
 meni ýok etmäge çalyşýarlar,
 olary togtadýan ýok.
- ¹⁴ Diwar gädiklerinden geçip,
 harabalygyň arasyndan üstüme
 topulýarlar.
- ¹⁵ Üstüme howp abanýar,
 şan-şöhratym ýele sowrulýar,
 hoşwagtlygym bulut kimin
 geçip gitdi.
- ¹⁶ Indi janym takatdan düşdi,
 meni muşakgatly günler gurşap
 aldy.
- ¹⁷ Gijesine süňňüm syzlaýar,
 janymy gemirýän agyrylar
 dynuwsyzdyr.
- ¹⁸ Hudaý gazap bilen ýakamdan
 tutýar,
 ezenegimden ýapysýar.
- ¹⁹ Hudaý meni laýa batyrdy,
 toza, küle döndüm men.
- ²⁰ Saňa ýalbarýan, maňa jogap
 bermeyän,
 aýaga galýan, Sen gözüni diňe
 maňa dikýän.
- ²¹ Maňa rehimsizlik etdiň,

- güýç-gudratyň bilen meni
ezýän.
- ²² Meni galdyryp, ýele kowaladýaň,
gaý içinde derbi-dagyn edýän.
- ²³ Bilýän men, başymdan ölüm
inderjegiňi,
ähli diriler üçin taýynlan ýeriňe
äkitjekdigiňi.
- ²⁴ Medet diläp perýat edýäne,
betbagta garşy el galdyrmak
bolmaz ahyryn!
- ²⁵ Gara günliniň halyna
aglamadymmy?
Ýöksullar üçin ýüregim gyýym-
gyýym bolmadymy?
- ²⁶ Emma ýagşylyga umyt baglamda,
ýamanlyk geldi,
ýagtylyga garaşanymda, zulmat
geldi.
- ²⁷ İçim ot alyp, ynjalyk tapmaýar,
muşakgatly günler başyma
düşýär.
- ²⁸ Güneşsiz hamym garalýar,
jemagat arasynda durup, perýat
edýärin.
- ²⁹ Şagallara gardaş,
düýeguşlara ýoldaş boldum.
- ³⁰ Hamym garalyp soýulýar,
süýeklerim gyzdymadan ýanýar.
- ³¹ Liramyň owazy ýasa,
tüýdügimiň owazy agy sesine
dönýär».

31-nji bab

Eýýup öz aýypsyzlygyny tassyklaýar

- ¹ «Boý gyza gyýa göz bilen
bakmajagyma ant içdim.
- ² Çünki ýokardaky Hudaýdan
paýym nedir,
gökdäki Gudratygüýçlüden
mirasym nedir diýip pikir
etdim.

- ³ Erbetleriň başyndan betbagtçylyk,
pislik edýänleriň başyndan bela
inmeýärmi?
- ⁴ Ol ýöreyän ýollarymy görüp,
her ädimimi yzarlaýar.
- ⁵ Men ýalan sözläp,
hilegärlige ýüz uran bolsam,
- ⁶ Hudaý adyl höküm etsin,
meniň päkdigimi bilsin.
- ⁷ Aýagym ýoldan çykan bolsa,
ýüregim gözüme eýeren bolsa,
ellerime gara ýokduran bolsam,
- ⁸ goý, ekenimi başgalar iýsin,
ekinim köki bilen sogrulsyn.
- ⁹ Ýüregimi bir aýala aldyran bolsam,
goňşymyň gapysynda bukuda
ýatan bolsam,
- ¹⁰ goý, aýalym başganyň bugdaýyny
üwesin,
goý, oňa başga erkekler ýanaşsyn.
- ¹¹ Çünki bu azgynlykdyr,
höküm edilmeli jenaýatdyr.
- ¹² Bu heläkçilik ýerine çenli ýakýan
ot,
bar ekinimi köki bilen ýakar ol.
- ¹³ Gulum ýa-da gyrnagym maňa
arz-şikaýat edende,
men olara adalatsyzlyk eden
bolsam,
- ¹⁴ Hudaý aýaga galanda, men näme
ederin?
Ol hasap soranda, Oňa näme
jogap bererin?
- ¹⁵ Enemiň göwresinde meni
ýaradan, olary-da
ýaratmadymy näme?
Göwrede bize şekil beren bir
Hudaý dälmi näme?
- ¹⁶ Garyplary isläninden mahrum
eden bolsam,

- dul hatyny umytdan düşüren
bolsam,
- ¹⁷ ýa-da nanymy ýeke iýip,
ýetimler bilen paýlaşmadyk
bolsam,
- ¹⁸ (ýaşlygyndan bäri ýetimlere
atalyk edip geldim,
doglanym bäri dul hatynlara ýol
görkezip geldim)
- ¹⁹ eşiksiz heläk bolany,
ýapynjasy bolmadyk mätäji
görüň,
- ²⁰ olary goýunlarymyň ýüni bilen
ýylatmadyk bolsam,
olar hem бүтін ýüregi bilen
meni alkyşlamadyk bolsalar,
- ²¹ kömekçilerimiň tarapymy
çaljagyna gözüm ýetip,
ýetime el galdyran bolsam,
- ²² goý, omzum ýazsyz,
golum omzumdan omrulsyn.
- ²³ Çünki Hudaýdan geljek
betbagtçylykdan gorkdum,
beýikliginden ýaňa Onuň
huzurynda durup bilmezdim.
- ²⁴ Altyna bil baglan bolsam,
sap altyna ynam eden bolsam,
- ²⁵ ummasyz baýlygyma buýsanyp,
elimiň gazanjyna guwanan
bolsam,
- ²⁶ parlaýan Güne garap,
asmandaky ajaýyp Aýa bakyp,
- ²⁷ köňlümiň meýlini azdyryp,
Aýa, güne sežde hökmünde
ýüzüme sylan bolsam,
- ²⁸ bu hem höküme laýyk etmiş
bolardy,
gökdäki Hudaýy inkär etdigim
bolardy.
- ²⁹ Duşmanlarymyň heläkçiligine
begenip,
- başlaryndan bela inende,
heşelle kakan dälidirin.
- ³⁰ (Gargyş bilen olaryň ölümünü
diläp,
dilim bilen günä etmedim.)
- ³¹ Çadyrymdakylar: „Eýýubyň
beren etinden
garnyny doýurmaýan barmy?“
diýen bolsalar,
- ³² (mysapyr köçede ýatan dälidir,
çünki gapym mydama
ýolagçylar üçin açykdy)
- ³³⁻³⁴ mähelleden juda gorkup,
olaryň ýigrenjinden heder edip,
dymyp, daşa çykman,
ýürekde etmişlerimi gizläp,
beýlekiler ýaly ýazyklarymy
ýaşyran dälidirin.
- ³⁵ Wah, maňa bir gulak asýan
bolsady!
Wah, Gudratygüýçli Hudaý,
Sen bir maňa jogap bersediň!
Şonda aýdan zatlarymyň
hakdygyny subut edip,
gol çekerdim!
Wah, Aýyplaýjym hökümleri
ýazyp, elime bersedi!
- ³⁶ Şübhesiz ony gerşimde göterip,
başyma täç ederdim.
- ³⁷ Her ätlän ädimimiň hasabatyny
bererdim Oňa,
şazada kimin Onuň huzuryňa
barardym.
- ³⁸ Ýerim maňa garşy perýat eden
bolsa,
onuň keşleri bile aglaşýan
bolsa,
- ³⁹ tölegsiz ýeriň hasylyndan iýen
bolsam,
ýer eýeleriniň janyna kast eden
bolsam,

⁴⁰ goý, ol ýerde bugdaý ýerine tiken,
arpa ýerine haşal otlar bitsin!»

Eýýubyň sözleri tamam boldy.

32-nji bap

Elihu Eýýubyň dostlaryna jogap berýär

¹Şeýdip, bu üç kişi Eýýup bilen jedelini bes etdi, çünki Eýýup öz gözüne dogruçyl göründi. ²Onsoň ram urugyndan, büz tiresinden bolan Barakeliň ogly Elihu muňa gazaplandy. Onuň Eýýuba gaty gahary geldi, sebäbi Eýýup Hudaýy däl-de, özüni aklady. ³Elihu Eýýubyň üç dostuna-da gaty gaharlandy, çünki olar dogry jogap tapmansoňlar, Hudaý günäkär ýaly bolup göründi. ⁴Elihu beýlekilerden ýaş bolandygy üçin, Eýýup bilen gepleşmäge öz nobatyna garaşdy. ⁵Bu üç adamdan jogap ýokdugyny göründe, Elihu gazaplandy.

⁶Büz tiresinden bolan Barakeliň ogly Elihu şeýle jogap berdi:

«Men ýaş, siz garry,
şonuň üçin men çekindim,
öz pikirimi aýtmaga gorkdum.

⁷İçimi gepledip: „Goý, gojalar
geplesinler,
ýaşulular paýhas bersinler“ diýdim.

⁸Ýöne ynsana içindäki ruh,
Gudratygüýçliniň demi akyl
berýär.

⁹Paýhas diňe gojalarda däldir,
hakykata düşünýän diňe
ýaşulular dälidir.

¹⁰Şonuň üçin: „Maňa gulak salyň,
men öz pikirimi beýan etsen“
diýýän.

¹¹Ine, men sözleriňize garaşdym,
aýtjak zadyňyzy agtarýarkaňyz,

parasatly gepiňize gulak
asdym.

¹²Sizi dykgat bilen diňledim,
emma hiç biriňiz Eýýubyň
nähaklygyny subut etmediňiz,
hiç biriňiz onuň sözlerine jogap
bermediňiz.

¹³Siz: „Biz paýhas tapdyk,
ony Hudaý nähak çykarsyn,
ynsan däl“ diýmän.

¹⁴Eýýup sözlerini maňa garşy
gönükdirdi,
oňa siziň sözleriňiz bilen jogap
bermerin.

¹⁵„Olar gorkup, jogap berip
bilmeyärler,
söz tapmaýarlar aýtmaga.

¹⁶Olardan ses-seda çykmaýar,
olar jogapsyz durlar“ diýip,
men garaşaynmy indi?

¹⁷Men-de öz jogabymy bererin,
öz pikirimi beýan ederin.

¹⁸Çünki men sözden doly,
içimdäki ruh meni gyssaýar.

¹⁹Ine, içim açylmadyk şerap
kimin,
täze meşik kimin ýarylyp
barýar.

²⁰Gepläp, içimi sowadaýyn,
dil açyp, saňa jogap bereýin.

²¹Adamdan ýüz görmerin,
ýaranjaňlyk etmen hiç kime.

²²Ýaranjaňlyk etmegi başarmaýan
men,
ýogsa Ýaradanyň meni-de ýok
ederdi».

33-nji bap

Elihu Eýýuba jogap berýär

¹«Indi maňa gulak goý, eý, Eýýup,
diýjek sözlerimi diňle.

- ² Ine, agzymy açýan,
sözlerim dilimiň ujunda.
- ³ Sözlerim päk ýürekden çykýar,
her diýjek sözüm hakykatdyr.
- ⁴ Hudaýyň Ruhý meni ýaratdy,
Gudratygüýçliniň demi maňa
ýaşayş berýär.
- ⁵ Başarsañ, maňa jogap ber,
jedelleşige taýynlan-da,
öňümde dik dur!
- ⁶ Hudaýyň huzurynda menem edil
seniň ýalydyryn,
menem toprakdan ýaradyldym.
- ⁷ Menden gorkmak gerek däl,
hüjümim agyr bolmaz.
- ⁸ Gepleriňi öz gulagym bilen eşitdim,
sözleriň gulagymda ýaňlanyp dur.
- ⁹ Sen: „Men päk, ýazyksyz,
tämiz, mende etmiş ýokdur.
- ¹⁰ Şonda-da Hudaý maňa garşy
bahana tapýar,
meni Özüne duşman saýýar,
- ¹¹ aýaklaryma künde salýar,
bütin ýollarymy synlaýar“
diýýärsiň.
- ¹² Emma men saňa diýýän: sen bu
babatda nähak,
çünki Hudaý ynsandan beýikdir.
- ¹³ „Ynsanyň hiç bir sözüne jogap
bermeýär“ diýip,
näme üçin Onuň bilen
jedelleşýärsiň?
- ¹⁴ Çünki Hudaý ynsana bir ýola,
düşünmese ikinji ýola-da
gepleýär.
- ¹⁵ Düýş, gijeki görünüş arkaly,
ynsanlary agyr uky basanda,
düşeklerinde ýatyrkalar,
- ¹⁶ ynsanlaryň gulaklaryna gepläp,
olary duýduryşlar bilen
gorkuzýar.
- ¹⁷ Ol muny ynsanlary pis işlerden,
tekepbirlikden saklamak üçin,
¹⁸ olaryň janyny gabyrdan,
ömrüni ölümden gutarmak üçin
edýär.
- ¹⁹ Düşeginde agyrylar bilen,
süýekleriniň dynuwsyz
syzlamsy bilen olary
jezalandyrýar.
- ²⁰ Şonda näsagyň işdäsi kesilip,
ol lezzetli nahary-da ýigrenýär.
- ²¹ Teni gurap, göze ilmeýär,
görünmedik süňkleri indi
çykyşyp dur.
- ²² Bir aýagy gabyrdadyr olaryň,
bärsinden aňyrsy ýakyndyr.
- ²³ Ýöne münlerden bir perişde araçy
bolup,
ynsana dogruçyllygy aýan
etmäge gelse,
- ²⁴ oňa rehimi inip:
„Gabyrdan halas et,
men onuň üçin töleg tapdym“
diýse,
- ²⁵ goý, onuň teni çaganyňky kimin
täzelensin,
ol yaşlyk döwrüne dolanyp barsyn.
- ²⁶ Ynsan Hudaýdan dileg edýär,
Hudaý ony kabul edýär,
ol şatlyk bilen Hudaýyň
huzuryna gelyär,
Hudaý onuň dogruçyllygyny
dikeldýär.
- ²⁷ Ol halkyň öňünde aýdym aýdyp:
„Günä etdim, dogry ýoldan
çykdy, emma Hudaý maňa jeza bermedi.
- ²⁸ Ol janymy gabyrdan gutardy,
indi durmuşyň hözirini görerin“
diýýär.
- ²⁹⁻³⁰ Ynsanyň janyny gabyrdan
gutarjak bolup,

Olara şatlykly durmuş berjek
bolup,
Hudaý bu zatlary
öwran-öwran gaýtalaýar.
³¹ Üns ber, Eýýup, maňa gulak goý,
ümsüm bol, men gepläýin.
³² Eger aýtjak zadyň bolsa aýt,
geple, çünki men seni aklamak
isleýän.
³³ Ýogsa-da maňa gulak goý,
ümsüm bol, men saňa
paýhaslylyk öwredeýin».

34-nji bap

Elihu Eýýuby günäkärleýär

¹ Elihu sözünü dowam edip, şeýle
diýdi:

² «Eý, akylsumaklar, sözlerime
gulak goýuň,
eý, bilimsekler, meni diňläň.
³ Diliň naharyň tagamyny dadyşy
ýaly,
gulak hem sözleri barlaýar.
⁴ Geliň, hakykaty saýlalyň,
ýagşyny birlikde öwreneliň.
⁵ Çünki Eýýup: „Men bigünä,
Hudaý meni hakymdan
mahrum etdi.
⁶ Men hak bolsam-da, ýalançy
saýlyýaryn,
ýazyksyz bolsam-da, derdime
em ýok“ diýdi.
⁷ Eýýup ýaly adam barmy?
Ol ýaňsylamany suw dek içýär.
⁸ Pislik edýänler bilen ülpet bolup,
erbetler bilen tirkeşýär.
⁹ Çünki Eýýup: „Hudaýy hoşnut
etmek
ynsana peýda bermez“ diýýär.

¹⁰ Muňa görä, eý, bilimsekler, maňa
gulak asyň,

heý-de, Hudaý pislik edermi?
Gudratygüýçli nähaklyk
edermi?

¹¹ Hudaý ynsanlaryň etmişlerini
başlaryndan inderer,
olara öz pälinden tapdyrar.
¹² Dogrusy, Hudaý hiç haçan pislik
etmez,
Gudratygüýçli adalaty ýoýmaz.
¹³ Oňa bütin ýer ýüzüniň üstünden
hökmürowanlygy beren kim?
Bütin dünýäni Onuň
ygtyýarynda goýan kim?
¹⁴ Hudaý niýet edip,
Öz ruhuny, demini yzyna alsa,
¹⁵ bütin adamzat heläk bolar,
ynsanlar ýene topraga
öwrülerler.

¹⁶ Düşünjäň bolsa, diňle,
sözüme gulak goý.
¹⁷ Adalaty ýigrenýän höküm sürüp
bilermi?
Dogruçyly, gudratly Bolany
ýazgarjakmy?
¹⁸ Ol patyşa: „Sen deýýus“,
beglere: „Siz pis“ diýýär.
¹⁹ Han-beglerden ýüz görmeyär,
baýy garypdan ýokary
tutmaýar,
çünki hemmeler Onuň eliniň
ýaradanydyr.
²⁰ Olar göz ýumup-açasy salymda
ölyärler,
adamlar gije lerezana gelip,
dünýäden ötyärler,
güýçlüler hem ynsan eli
degmezden ýok bolýarlar.

²¹ Hudaýyň gözleri ynsanlaryň
ýoluna dikilgidir,
Ol ynsanlaryň her ädimini
görýär.

- 22 Pisler gizlener ýaly,
ne garaňkylyk, ne-de tüm
garaňkylyk bar.
- 23 Öz huzuryna höküme gelsinler
diýip,
ynsanlara gün bellemek gerek
däl Hudaýa.
- 24 Hudaý barlamazdan güýçlüleri
gyryp,
ýerlerine başgalary goýýar.
- 25 Hudaý olaryň etmişlerini bilip,
bir gijede olary agdarýar, olar
ezilýärler.
- 26 Hudaý olary pisligi üçin
hemmäniň gözüniň alnynda
jezalandyryýar.
- 27 Çünki olar Onuň yzyna
eýermediler,
Onuň ýollaryny äsgermezlik
etdiler.
- 28 Garyplaryň nalasy Hudaýa baryp
ýetdi,
Ol ezilenleriň nalasyny eşitdi.
- 29 Ýöne Hudaý ümsüm bolsa, kim
Ony ýazgaryp biler?
Ol ýüzüni gizlese, kim Ony
görüp biler?
Millet bolsun, adam bolsun,
parhy ýok,
- 30 hudaýsyz adam şalyk sürüp,
halka duzak gurmasyn.
- 31 Hudaýa: „Jezamy çekdim,
indi pis iş etmerin.
- 32 Görmeýänimi maňa öwret,
etmiş eden bolsam, indi
gaýtalaman“ diýeniňiz
barmy?
- 33 Hudaý isleýşiňe görä
saňa adalatlylyk bersinmi?
Sen Ony ret etdiň.
Sen karara gelmelisiň, men däl,
şonuň üçin bilýäniňi aýt.

- 34 Düşünjesi bolanlar,
meni diňleýän akyldarlar:
35 „Eýýup bilmezden gürléýär,
onuň sözleri manysyz“ diýerler.
- 36 Erbetler ýaly jogap
gaýtarýandygy üçin,
Eýýup ahyra çenli synagda
bolsun!
- 37 Çünki ol günäsine günä goşýar,
aramyzda kinaýaly el çarpyp,
Hudaýa garşy gepini köpeldýär».

35-nji bab

Elihu sözüni dowam edýär

- ¹Elihu şeýle diýdi:
²«Seniň: „Hudaýyň önünde
hakdyryn“ diýmäň
dogry däl Eýýup!
- ³Sen Hudaýa: „Günämiň Saňa
näme dahyly bar?
Günäsizlikden näme peýda
gördüm?“ diýýärsiň.
- ⁴Men seni we dostlaryňy
jogapsyz galdyrmaryn.
- ⁵Göklere seredip gör,
bulutlara göz gezdir, olar
senden belent.
- ⁶Günä eden bolsaň, Hudaýa näme
zyýany bar?
Ýazygyň köpelse, Hudaýa zeledi
näme?
- ⁷Dogrulygyň Hudaýa ne peýdasy
bar,
Onuň saňa mätäçligi näme?
- ⁸Pisligiň özüň ýaly adamlara täsiri
ýetýär,
dogruçylygyň beýleki ynsanlar
üçindir.
- ⁹Ynsanlar agyr sütem astynda
perýat edýärler,
güýçlüleriň elinden gutulmak
üçin ýardam soraýarlar.

- ¹⁰ Ýöne hiç kim: „Gijesine
aýdymlar berýän
Ýaradanyň nirede?
¹¹ Ol bize ýer ýüzündäki
haýwanlardan köp öwredýär,
bizi gökdäki guşlardan akylly
edýär“ diýmeýär.
¹² Ýamanlyk edýänleriň tekepbirligi
zerarly,
olar nalyş edende, Hudaý jogap
bermeýär.
¹³ Elbetde, Hudaý boş nalyşy
diňlemeýär,
Gudratygyýçli oňa ähmiýet
bermeýär.
¹⁴ Hudaýy görmeýärin
diýseň-de,
dawaň Onuň öňündedir, Oňa
garaş.
¹⁵ Indi Hudaý gaharyna jeza
bermeýär,
günä gaty üns bermeýär diýip,
¹⁶ Eýýup biderek sözläp,
hiç zat bilmezden gepini
köpeldýär».

36-njy bap

Elihu Hudaýyň güýjüni beýan edýär

- ¹ Elihu sözüni dowam edip, şeýle diýdi:
² «Biraz sabyr et, men saňa
düşündireýin,
Hudaý üçin aýtmaly sözüm bar.
³ Bilimimi dürli çeşmelerden
toplap,
Ýaradanyň adyldygyny subut
ederin.
⁴ Dogrudanam, sözlerim ýalan däl,
garşyňda duran bilimde
kämildir.
⁵ Elbetde, Hudaý gudratly,
hiç kimi kemsitmeýär Ol,

- Ol paýhasda gudratlydyr.
⁶ Erbetleri diri goýmaz Ol,
ezilenlere adalatlylyk berýär.
⁷ Dogrulardan gözünü aýyrmaz,
olary şalar bilen tagtda oturdyp,
mertebelerini ebedilik
beýgeldýär.
⁸ Dogruçyllar zynjyr bilen
baglanyp,
azap duzagyňa düşürilen
bolsalar,
⁹ Hudaý gödek işlerini,
ýazyklaryny
olara aýan etmegi üçindir.
¹⁰ Öwüt-ündewini diňledip,
pislikden dönmekligi buýurýar.
¹¹ Olar Hudaýa gulak salyp, Oňa
hyzmat etseler,
günlerini hoşwagtlykda,
ýyllaryny şady-horramlykda
geçirerler.
¹² Gulak asmasalar, gylyçdan heläk
bolarlar,
dünýäden pähim-paýhassyz
ötüp giderler.
¹³ Hudaýsyzlar gahar-gazaby içinde
saklaýarlar,
Hudaý olary jezalandyrsa-da,
Ondan ýardam dilemeýärler.
¹⁴ Ýaşlykda ölüp gidýärler,
ömürleri azgynlykda gutarýar.
¹⁵ Hudaý ezilenleri azaplaryndan
gutarýar,
muşakgatlylara Özüni eşitdirýär.
¹⁶ Ol seni hem dertden azat edip,
çäksiz giňişlige çykardy,
saçagyňy näz-nygmatlardan
doldurdy.
¹⁷ Indi sen erbetlere hak bolan
jezany çekýäň,
hökümden we adalatdan
gutulyp bilmersiň.

- ¹⁸ Sak bol, baýlyk bilen
aldanaýma,
para gyzygyp, ýoldan
çykaýma.
- ¹⁹ Baýlygyň, egsilmez
güýç-gaýratyň
seni dertden gutaryp bilermi?
- ²⁰ Halklaryň ýer ýüzünden
ýok ediljek gijesini arzuw etme.
- ²¹ Seresap bol! Pislikden ýüz öwür,
seni günäden saklamak üçin
muşakgatlyk iberildi.
- ²² Hudaýyň gudraty beýikdir,
Onuň ýaly tälim berýän
barmydyr?
- ²³ Hudaýa näme etmelidigini
öwreden kim?
Kim Oňa: „Edeniň telek“ diýip
bilýär?
- ²⁴ Hudaýyň işlerini öwmeği
unutma,
ynsanlar bu hakda aýdym
aýtdylar.
- ²⁵ Bütün ynsanlar Hudaýyň işlerini
gördi,
her kes oňa uzakdan seredýär.
- ²⁶ Hudaý, hakykatdanam, beýikdir,
Onuň beýikligine doly düşünişip
bilmeyäris,
Onuň ömür ýyllary akyla
sygmaz.
- ²⁷ Hudaý suw damjalaryny göge
ýygnap,
ýagşy damjalaryna öwürýär.
- ²⁸ Bulutlardan ýagşy ýagýar,
ynsanlaryň üstünden bol
ýagmyr ýagdyrýar.
- ²⁹ Bulutlaryň ýaýradlyşyna,
asmanyň gübürdisine düşünişip
bilýän barmy?
- ³⁰ Hudaý gökde ýyldyrym
çakdyrýar,

- deňizleriň düýbüne çenli örtýär.
- ³¹ Hudaý halky şeýle dolandyrýar,
olary boletin ýymit bilen üpjün
edýär.
- ³² Ýyldyrymy Öz elinde saklap,
Öz bellän ýerinde çakmagy
buýurýar.
- ³³ Gök gümmürdisi apy-tupanyň
ýetip gelyändigini duýdurýar,
hatda mal-gara apy-tupanyň
ýetip gelyänini bildirýär.

37-nji bab

- ¹ Gümmürdä ýüregim galpyldap,
agzymdan çykyp gelyär.
- ² Diňläň Onuň gümmürdeýän
sesini,
agzyndan çykýan owazy eşidiň.
- ³ Ýyldyrymy gögüň astyndaky ähli
ýere,
ýer ýüzüniň dört künjegine
iberýär.
- ⁴ Onsoň Onuň güňleş sesi
eşidilýär,
Ol gök kimin gümmürdeýär,
Öz bar sesine seslenýär.
- ⁵ Hudaýyň sesi täsin gürrüldi
berýär,
biziň akyl ýetirerimizden has
beýik işleri edýär.
- ⁶ Çünki Ol gara „ýag“ diýip,
ýagşa-da „güýçli ýag“ diýip
buýruk berýär.
- ⁷ Munuň üçin ähli ynsanlaryň işi
togtadylyar,
olar Onuň beýik işlerini şonda
bilerler.
- ⁸ Haýwanlar öz hinlerine girýärler,
öz sürenlerinde galýarlar.
- ⁹ Harasat öz mekanyndan çykýar,
sowuk güýçli ýelden gelyär.
- ¹⁰ Hudaýyň demine buz emele
gelip,

- suw giňişlikleri doňýar.
¹¹ Hudaý bulutlary ygaldan
 dolduryp,
 olaryň arasyndan ýyldyrymy
 ýere pytradýar.
¹² Onuň buýrugyna görä,
 бүтин ýer ýüzüne aýlanýarlar,
 Hudaýyň buýruklaryna boýun
 bolýarlar.
¹³ Ýa ynsanlary jezalandyrmak
 üçin,
 ýa-da ýer ýüzünü suwaryp,
 Öz söýgüsini görkezmek üçin,
 Ol ýagyş ýagdyrýar.
¹⁴ Eýýup, diňle muny,
 togta-da, Hudaýyň beýik işleri
 hakynda pikirlen.
¹⁵ Hudaýyň bulutlary nähili
 dolandyryanyňy,
 nädip ýyldyrym çakdyryanyňy
 bilýäňmi?
¹⁶ Bulutlaryň deňagramlylygyny,
 kämil Bilimliniň täsin işlerini
 bilýäňmi?
¹⁷ Ýer ýüzüne günorta ýeli öwüsýän
 möwsümde,
 eşikleri yssydan endamyna
 ýapysýan sen,
¹⁸ guýma бүрүнç айна dek berk
 bolan asmany
 Hudaý bilen bile guýup
 bilermiň?
¹⁹ Hudaýa näme diýmelidigini bize
 öwret,
 sözümizi beýan edip bilmeýäris,
 çünki biz garaňkylykda.
²⁰ Gürleşmek isleýänimi Hudaýa
 aýtmalymy?
 Ýuwudylmak isleýän barmy?
²¹ Şemal geçip, bulutlar syrylanda,
 gökde parlaýan nura

- hiç kim seredip bilmez.
²² Hudaý demirgazykdan altyn
 şöhle saçyp gelýär,
 Ol gudratly şöwkete beslenendir.
²³ Gudratygüýçli elýetmez, gudratda
 beýikdir,
 Ol adyldyr, dogrulykda beýikdir,
 Ol hiç zulum etmeýär.
²⁴ Şonuň üçinem ynsanlar Ondan
 gorkýarlar,
 Hudaý olaryň paýhasyna üns
 bermeýär».

38-nji bap

Reb Eýýuba jogap berýär

- ¹ Onsoň Reb harasadyň içinden Eýýuba
 şeýle jogap berdi:
² «Nadan sözleriň bilen
 nesihatymy garalar ýaly kim
 bolupsyň?
³ Erkek kimin biliňi berk guşa,
 seni sorag etjek, Maňa jogap
 ber!
⁴ Men ýeriň düýbünü tutanymda,
 sen niredediň?
 Bilýän bolsaň, aýt hany!
⁵ Ýeriň ölçegini kesgitläň kim?
 Sen bulary bilýändirin
 öýdýäňmi?
 Onuň üstünden ýüp çeken kim?
⁶ Ýer sütünlerini saklaýan diregler
 nämä berkidilen?
 Onuň burç daşyny kim goýdy?
⁷ Şonda daň ýyldyzlary aýdym
 aýdyşdylar,
 ähli ylahy barlyklar begenjinden
 gygyryşdylar.
⁸ Deňiz ýeri böwsüp çykanda,
 onuň önüne böwet basan kim?
⁹ Deňzi bulutlar bilen örtüp,

- ony tüm garaňkylyga gaplan
Mendirin.
- ¹⁰ Deňze gözenekdir gapy goýup,
oňa çäk çeken-de Mendirin.
- ¹¹ Deňze: „Şu ýere çenli akyp,
mundan aňryk geçmersiň,
güýçli tolkunlaryň şu ýerde
togtasyň!“ diýdim.
- ¹²⁻¹³ Şöhlesini ýer ýüzüniň dört
künjegine ýaýradar ýaly,
erbetleri gizlenen ýerinden
silterläp çykarar ýaly,
ömründe ir sähere buýruk
berdiňmi?
Daň şapagyna ýerini
görkezdiňmi?
- ¹⁴ Ýer ýüzi möhür basylan toýun,
lybas kimin göze görünýär.
- ¹⁵ Erbetler nurdan mahrum edilýär,
ýokary galdyrylan gol döwülýär.
- ¹⁶ Deňziň gözbaşlaryna baryp
gördüňmi?
Çuňluklaryň düýplerine
gezelenç etdiňmi?
- ¹⁷ Saňa ölüler dünýäsiniň gapylary
görkezildimi?
Tüm garaňkylygyň
derwezelerini gördüňmi?
- ¹⁸ Dünýä giňişligine ser saldyňmy?
Aýt, onda şularyň baryny bilýän
bolsaň.
- ¹⁹ Ýagtylygyň mesgenine gidýän ýol
niredede?
Garaňkylygyň mekany niredede?
- ²⁰ Olary ýerli-ýerine äkidip
bilermiň?
Olaryň mesgenlerine gidýän
ýodalary bilýäňmi?
- ²¹ Sen bulary bilýändirin
öydýäňmi?
- Sen näme şol döwürde
doguldyňmy?!
Şonça ýyllar ýaşadyňmy?
- ²² Garyň ammarlaryna girip
gördüňmi?
Doly ammarlaryna ser
saldyňmy?
- ²³ Olary betbagtly günler üçin,
gowga we söweş günleri üçin
saklaýaryn.
- ²⁴ Ýyldyrymyň nireden gelýänini,
gündogar ýeliniň nireden
başlaýanyny bilýäňmi?
- ²⁵⁻²⁷ Ynsanyň aýak basmadyk ýerine,
ýaşalmaýan çöle ýagşy ýagsyn,
haraba öwrülen çöl suwdan
ganyp,
ol ýerde ot bitsin diýip,
ýagşy akymlyry üçin ýaby,
ýyldyrymlara ýol açan kim?
- ²⁸ Ýagşyň atasy barmy?
Çyg damjalaryny ýaradan kim?
- ²⁹ Buz kimiň ýatgysyndan çykdy?
Göklerden düşen gyrawy kim
dogurdy?
- ³⁰ Suwlar gaty daşa dönýär,
deňziň ýüzi doňýar.
- ³¹ Ülker ýyldyzlarynyň
zynjyrlaryny baglap
bilermiň?
Orionyň baglaryny çözüp
bilermiň?
- ³² Ýyldyzlar toplumyny öz
möwsümlerinde çykaryp
bilermiň?
Uly, Kiçi Ýedigene ýol görkezip
bilermiň?
- ³³ Gögün kanunlaryny bilýäňmi
sen?
Ýerde olaryň hökümünü ýöredip
bilermiň?

- ³⁴ Başyňa bol ýagys ýagsyn diýip,
bulutlara buýruk berip bilermiň?
- ³⁵ Saňa: „Biz seniň hyzmatyňda“
diýer ýaly,
ýylдыrym çakдыryp bilermiň?
- ³⁶ Leglege paýhas beren kim?
Horaza düşünje beren kim?
- ³⁷ Kimiň bulutlary sanamaga
paýhasy ýeter?
Gögüň tulumlaryny kim
agdaryp biler?
- ³⁸ Şonda toprak gatap,
kesekler biri-birlerine
ýapyşýarlar.
- ³⁹⁻⁴⁰ Şirler sürenlerine sümen pursady
ýa-da sümme tokaýda bukuda
ýatyrka,
şir üçin aw awlap bilermiň?
Çaga arslanlaryň garnyny
doýrup bilermiň?
- ⁴¹ Garga balalary Hudaýa nalyş edip,
açlykdan entänlerinde,
olary olja bilen üpjün edýän
kim?

39-njy bap

- ¹ Dag geçileriniň haçan
guzlaýanyny bilýäňmi?
Keýikleri guzlaýan wagty
synlaýaňmy sen?
- ²⁻³ Olar бүкүlip, burgusy tutup,
çagalanda,
olaryň näwagt aýlarynyň dolup,
guzlamaly pursadyny bilýäňmi?
- ⁴ Balalary çölde ösüp, güýç alýar,
çykyp gidip, yzlaryna
dolanmazlar.
- ⁵ Gulany boşadyp goýberen kim?
Gulany duşagyndan boşadan
kim?
- ⁶ Olara çölleri öý,
şor ýerleri mesgen edip berdim.
- ⁷ Ol şäheriň galmagalyna gülýär,
mal sürýäniň gykylygyny
eşitmeýär.
- ⁸ Öri üçin depelerde enteýär,
gök otluk agtarýar.
- ⁹ Ýabany öküz saňa hyzmat etmäge
razy bolarmyka?
Gijäni seniň ahyryňyň başynda
geçirermikä?
- ¹⁰ Ýer sürdürmek üçin ýabany
öküze boýuntyryk salyp
bilermiň?
Ýa-da ol seniň zyňdan ýerlere
mala basarmyka?
- ¹¹ Onuň beýik güýjüne bil baglap
bilermikäň?
Agyr işiňi oňa tabşyryp
bilermikäň?
- ¹² Ýabany öküziniň hasylyňy ýygnap,
harmanyňa üşürjekdigine
ynamyň barmy?
- ¹³ Leglegiňki kimin ganat-peri
bolmasa-da,
düyeguş begençli ganat kakýar.
- ¹⁴ Düyeguş ýerde ýumurtgalaýar,
olary gumda ýyladyar.
- ¹⁵ Ýumurtgalaryň aýak astynda
ýenijlegini,
ýabany haýwanlaryň olary
basgylajakdygyny unudýar.
- ¹⁶ Balalaryny edil kesekiniňki
kimin zabun tutýar,
zähmetiniň biderek boljagyndan
heder etmeýär.
- ¹⁷ Çünki Hudaý ony paýhasdan
mahrum edendir,
oňa aň bermändir.
- ¹⁸ Emma düyeguş ganat ýaýyp
ylganda,

- atyň we çapyksuwarynyň
üstünden gülýär.
- ¹⁹ Bedewe güýç-kuwwat berýän
senmi?
Onuň boýnuna ýaly bitirýän
senmi?
- ²⁰ Senmi ony çekirtge kimin
bökdürýän?
Kişňände, aýylgançdyr onuň
sesi.
- ²¹ Gazaply ýer peşäp, güýjüne
buýsanýandyr,
duşmanyň üstüne okdurylýar.
- ²² Gorka gülüp, hiç zatdan heder
etmeýär,
gylyçdan hem gaçmaýar.
- ²³ Sagdak, ýalpyldawuk naýza we
hanjar oňa degip,
zarňyldap, yzyna atylýar.
- ²⁴ Buýsançdan möwç alyp, esli
aralyga çapýar,
ümsüm durmaz ol surnaý
sesine.
- ²⁵ Surnaý sesi ýaňlananda, ol
kişneýär,
söweş ysyny, serkerdeleriň
goh-galmagalyny,
söweş gykylyklaryny uzakdan
duýýar.
- ²⁶ Gyrgy seniň paýhasyň bilen
gökde gaýyp,
ganatlaryny ýaýyp, günorta
tarap uçýarmy?
- ²⁷ Bürgüt seniň buýrugyň bilen
göge galyp,
belentlikde höwürttge
ýasanýarmy?
- ²⁸ Ol uçut gaýalarda ýaşap,
olary özüne gala edinýär.
- ²⁹ Awuny şol ýerden gözleýär,
gözleri awuny uzakdan görýär.
- ³⁰ Balalary gandan iýmitleňýärler,
niredede läş bolsa, olar şol
ýerdedir».
- ³¹ Reb Eýýuba şeýle diýdi:
- ³² «Gudratygüýçli bilen
jedelleşen Oňa düzediň
berermi?
Hudaý bilen dawalaşýan jogap
bersin».
- ³³ Eýýup Rebbe şeýle jogap berdi:
- ³⁴ «Wah, men bir sanda ýok adam,
Saňa näme jogap bereýin?
Agzyma bek bolaryn indi.
- ³⁵ Köp gezek gepledim, ýöne mende
jogap ýok,
mundan artyk geplemen indi».

40-njy bap

Reb sözüni dowam edýär

- ¹ Reb hasasadyň içinden şeýle jogap
berdi:
- ² «Erkek kimin biliňi berk guşa,
seni sorag etjek, Maňa jogap ber.
- ³ Meni adalatsyzlykda
aýyplajakmy sen?
Özüňi aklamak üçin Meni
höküm etjekmi indi?
- ⁴ Hudaýyň güýji ýaly güýjüň
barmy?
Onuňky ýaly güňleş sesiň
barmy?
- ⁵ Özüňi şan-şöhrat we belent
mertebe bilen beze,
şöhrat we hormat donuny geý.
- ⁶ Möwç alýan gazabyňyň dök,
tekepbirlere bakyp, olary boýun
egdir.
- ⁷ Tekepbirlere garap, olary dyza
çöker,

- erbetleri duran ýerlerinde
mynjyrat.
- ⁸ Hemmesini bile topraga göm,
olary gabyrda bagla.
- ⁹ Şonda sag eliniň seni halas edip
biljegini
Men-de boýun alaryn.
- ¹⁰ Ine, Bähemosa ^a seret,
seni ýaradyşym kimin, ony-da
Men ýaratdym,
ol öküzi kimin ot iýýär.
- ¹¹ Gör, onuň bilinde nähili güýç
bar,
garnyndaky muskullary nähili
güýçli!
- ¹² Guýrugyny kedr agajy kimin
sallaýar,
budunyň siňirleri örüm-örümdir.
- ¹³ Süňkleri бүрүнç turbalar
kimin,
papyrgalary demir gözenekleri
kimindir.
- ¹⁴ Bähemos Hudaýyň beýik
işleriniň arasynda iň
ajaýybydyr,
diňe Ýaradany oňa gylç bilen
golaýlaşyp biler.
- ¹⁵ Baýyrlar onuň otlagydyr,
ol ýerde haýwanlar
ýaýnaşýarlar.
- ¹⁶ Ol gyrymsy agaçlar astynda,
gamyşlyk bilen örtülen
batgalykda ýatýar.
- ¹⁷ Gyrymsy agaçlar üstüne kölege
salýar,
deräniň söwütleri ony gurşaýar.
- ¹⁸ Derýa joşsa-da, ol eýmenmez,
Iordan daşyp, agzyna-burnuna
gelse-de, ol asla äwmez.

- ¹⁹ Kim ony garbak bilen tutup
biljek?
Kim çeňnek bilen onuň burnuny
deşip biljek?
- ²⁰ Liwýatany ^b çeňnek bilen tutup
bilermiň?
Ýa-da onuň diline syrtnak
salyp bilermiň?
- ²¹ Burnundan ýüp geçirip
bilermiň?
Ýa-da äňinden çeňnegi ötürip
bilermiň?
- ²² Ol saňa ýalbaryp-ýakararmyka?
Şirin sözleri bilen seni
yrarmyka?
- ²³ Özüni ebedilik guluň ederiň
ýaly,
seň bilen äht baglaşarmyka?
- ²⁴ Guş bilen oýnaşyň ýaly onuň
bilenem oýnarmykaň?
Ony gyzlaryňa güýmenje edip
baglap bilermiň?
- ²⁵ Täjirler ony alyp-satyp
bilmikäler?
Söwdagärler ony öz aralarynda
paýlaşyp bilmikäler?
- ²⁶ Derisini naýza bilen,
kellesini balykçylaryň
gadalgasy bilen deşim-deşim
edip bilermiň?
- ²⁷ Oňa eliňi degrip gör, ol saňa göz
görkezmezmi kä,
sen ony ikilenç gaýtalamarsyň.

41-nji bab

- ¹ Ony tutmak umydy netijesizdir,
garasyny göreňiň gorkudan
ýüregi ýarylar.
- ² Ony oýaryp biljek ýürekli adam
ýokdur.

^a 40:10 *Bähemos* – bize mälim bolmadyk äpet haýwan.

^b 40:20 *Liwýatan* – deňiz aždarhasy. Sözlüge seret.

- Kim Meniň öňümde durup biljek?
- ³ Kim Menden hasabat bermegimi sorayar?
Göğüň astyndaky bar zat Meniňkidir.
- ⁴ Liwýatanyň beden agzalary, beýik güýji we gözeli syraty barada dymmaryn.
- ⁵ Kim onuň sowudyny çykaryp biler?
Kim oňa ýarag bilen golaýlap biler?
- ⁶ Kim onuň agzyny açmaga ýürek eder?
Agzyndaky dişleri gorkunçdyr.
- ⁷ Arkasy ykjam möhür bilen mäkämlenen, hatar-hatar galkanlar bilen örtülen.
- ⁸ Olar biri-birlerine şeýle ýakyn welin,
hatda aralaryndan howa geçmeýär.
- ⁹ Birek-bireklerine ýapysdyrylygydyr olar, mäkäm seplenendirler, olary aýryp bolmaz.
- ¹⁰ Asgyranda ot saçar, gözleri daň şapagy kimin ýanyp dur.
- ¹¹ Agzyndan ýalyn çykýar, ot uçgunlary sçyraýar.
- ¹² Burnunyň deşiklerinden gaýnaýan gazan, ýanýan gamyş kimin tüsse çykýar.
- ¹³ Demi kömürleri köredýär, agzyndan alaw çykýar.
- ¹⁴ Güýç onuň boýnundadyr, gorky onuň huzurynda tans edýär.
- ¹⁵ Etiniň gatlary biri-birine ýapysyp, endamynda berkän, ol gymyldamaýar.
- ¹⁶ Ýüregi daş kimin gaty, degirmen daşy kimin gatydyr.
- ¹⁷ Ol ýerinden galanda, güýçlülere lerezana gelýär, gorkudan ýaňa titräp, özlerini ýitirýärler.
- ¹⁸ Oňa gylç kär etmez, naýza, hanjar we ok ötmez.
- ¹⁹ Ol demri saman, бүрүнжи cүйрүк agaç saýýar.
- ²⁰ Atylan okdan geçmez, sapan daşlary oňa saman ownugy kimindir.
- ²¹ Serdesseleri saman saýýar, özüne tarap zyňlan naýzalara gülyär.
- ²² Garnynyň asty gyýçak küýze döwükleri kimindir, palçygyň üstüne döwek kimin yz galdyrar.
- ²³ Çuňlугyň suwlaryny gazan kimin gaýnadýar, deňzi melhem gaýnadylyan gaba dönderýär,
- ²⁴ yzynda parlak yz galdyrýar, deňiz agaran saça meňzedilýär.
- ²⁵ Bütün älemde onuň deňi-taýy ýokdur, bu mahluk gorky-ürkini bilýän dälidir.
- ²⁶ Ol ähli jandarlaryň içinde iň tekepbiridir, ýyrtyjy haýwanlaryň iň boýnuýogynydyr».

42-nji bab

Eýýup toba edýär

¹ Onsoň Eýýup Rebbe şeýle jogap berdi:

- ² «Men bilýän, Seniň eliňden
hemme zat gelyär,
göwnüňe gelen zady amala
aşyryň.
- ³ Nesihatyňy garalajak barmy?
Şonuň üçinem men
düşünmedik,
asla akyl ýetirip bilmedik
zatlarym barada gepledim.
- ⁴ Indi maňa gulak assana, men
geplejek,
Senden sorayyn, maňa jogap
bersene.
- ⁵ Sen hakda gulagym bilen
eşidipdim,
indi Seni öz gözlerim bilen
gördüm.
- ⁶ Munuň üçin özümi ýigrenip,
başymdan gumdur kül sowrup
toba edýärim».

Eýýubyň täze durmuşy

⁷Reb Eýýup bilen gürrüňini tamamlanandan soň, teýmanly Elipaza ýüzlenip, şeýle diýdi: «Meniň saňa we seniň beýleki iki dostuňa garşy gazabym lowlaýar, çünki siz gulum Eýýup ýaly Men barada hakykaty sözlemediňiz. ⁸Şonuň üçin hem indi ýedi öküz bilen ýedi goçy alyň-da, gulum Eýýubyň ýanyna baryp, özüňiz üçin ýakma gurbanlygyny hödür ediň. Gulum Eýýup siziň üçin dileg eder. Men siz bilen akmaklygyňyza görä iş

salymaryn, onuň dilegini kabul ederin, çünki siz Men barada hakykaty gulum Eýýup ýaly sözlemediňiz». ⁹Şeýdip, teýmanly Elipaz, şu waly Bildat hem-de nagamly Sopar Eýýubyň ýanyna gidip, Rebbiň tabşyryşy ýaly hem etdiler. Reb Eýýubyň dilegini kabul etdi.

¹⁰Eýýup dostlary üçin dileg edenden soň, Reb oňa bar zatlaryny yzyna gaýtaryp berdi. Reb oňa öňküsinden iki esse köp zat berdi. ¹¹Onsoň ähli doganlarydyr uýalary we öňki tanyşlary Eýýuby görmäge gelip, öýünde bile çörek iýdiler. Onuň başyna Rebbiň getiren belalary üçin duýgudaşlyk bildirip, oňa teselli berdiler. Olaryň hersi Eýýuba bir bölek kümüş bilen altyn ýüzük berdiler.

¹²Reb Eýýubyň soňky durmuşyny öňki durmuşyndan-da has bereketli etdi. Onuň on dört müň goýun-geçisi, alty müň düýesi, müň jübüt öküzi we müň urkaçy eşegi bardy. ¹³Şeýle hem ýedi ogly, üç gyzy bardy. ¹⁴Birinji gyzynyň ady Ýemima, ikinjisiniň ady Kesiýa, üçünjisiniň ady Kerenhappukdy. ¹⁵Dünýäniň hiç bir künjeginde Eýýubyň gyzlary ýaly görmegeý gyzlar ýokdy. Kakalary erkek doganlary bilen birlikde olara-da miras berdi.

¹⁶Mundan soň Eýýup ýüz kyrk ýyl yaşap, çagalaryny, dört arka çenli agtyk-çowluk gördi. ¹⁷Şeýdip, Eýýup gojalyp, durmuşdanrazy bolup dünýäden ötdi.

